Atunci El s-a ridicat şi le-a zis: Cine dintre voi este fără de păcat să arunce cel dintâi piatra asupra e' (Ioan 8;7)

credință
iubire
speranță

PUNCTE CARDINALE

Anul III,
Nr. 11/35
noiembrie
1993

16 pagini - 150 lei

PERIODIC INDEPENDENT DE ORIENTARE NATIONAL-CRESTINA

Circulație în afara României : AUSTRIA, GERMANIA, FRANȚA, DANEMARCA, SUEDIA, SPANIA, CANADA, STATELE UNITE, AUSTRALIA

ASASINAREA IDEILOR

Asistăm în ultimul timp la o campanie din ce în ce mai virulentă, îndreptată împotriva Mişcării Legionare. Lucrurile nu sunt noi. Încă de la întemeierea ei în anul 1927, Mişcarea a fost ținta unor atacuri concertate din partea tuturor forțelor politice "democratice" care vedeau în naționalismul de inspirație creştină propăduit de Corneliu Codreanu o primejdie mult mai mare decât comunismul care pândea amenințător la hotarul de răsărit al țării. Cât din această revărsare de vrăjmăşie era expresia unor sentimente sincere ale celor care o manifestau şi acționau în spiritul ei şi cât era rezultatul unor influențe şi presiuni din afară, este greu de spus.

Deşi activitatea Mişcării Legionare s-a desfăşurat tot timpul în limitele libertăților politice garantate de Constituție, ea trebuia eliminată cu orice preț. Printr-un jurnal al Consiliului de Miniştri, Ion Mihalache, ministrul de interne în guvernul Național Țărănesc dizolvă la 11 mai 1931 Garda de Fier şi Legiunea. Spiritul şi ideile nu pot fi însă dizolvate, nici chiar de autoritatea unui ministru de Interne şi a unui jurnal al Consiliului de Miniştri. Aşa se face că Mişcarea Legionară s-a reconstituit, a participat activ în viața politică a țării, având reprezentanți în Parlament şi, ceea ce era mai îmbucurător pentru segmentul din opinia publică românească care privea cu simpatie şi interes curentul naționalist, câştiga adepți.

Creşterea popularității Mişcării Legionare trebuia însă stăvilită cu orice preț. Aşa s-a hotărât în sinedriul Ocultei din Occident care voia să împiedice ca România să fie a Românilor. Dispoziția a fost adusă la cunoştința guvernului liberal de ministru de externe de atunci, Nicolae Titulescu, emisar al puterilor occidentale, ostile oricărei forme de naționalism şi executarea ei a căzut în sarcina primului ministru I.G.Duca. Prin acelaşi procedeu, jurnal al Consiliului de Miniştri, la 10 decembrie 1933, Garda de Fier este din nou dizolvată. Ea nu trebuia lăsată să participe la apropiatele alegeri generale, care ar fi putut scoate la lumină popularitatea de care se bucura curentul naționalist în România. Au urmat persecuții ce nu fac cinste unui guvern "democratic" şi cu atât mai puțin unuia "liberal". Peste 20000 de legionari au fost arestați cu scopul de a intimida populația şi de a descuraja pe cei care stăruiau în crezul lor naționalist. "Riposta", desigur condamnabilă de pe poziții creştine, nu a întârziat. În noaptea de 29 spre 30 decembrie 1933, primul ministru I.G.Duca a fost asasinat de o echipă de legionari. După săvârşirea asasinatului, făptaşii s-au predat autorităților. Ei nu au fugit la adăpostul întunericului aşa cum procedează "teroriştii" în ziua de astăzi, ci s-au pus la dispoziția justiției omeneşti pentru a-şi primi osânda.

Un nou capitol în istoria Mişcării Legionare se deschide odată cu întemeierea Partidului Totul pentru Țară, la 20 martie 1935. Acum Mişcarea este, în mod evident, o forță politică de care trebuie să se țină seama. Ca o confirmare a acestei evidențe, în preziua alegerilor generale din 1937, Iuliu Maniu şi Gheorghe Brătianu semnează cu Corneliu Codreanu o înțelegere cu scopul de a împiedica falsificarea rezultatelor.

Spre deosebire de trecut, când, în mod invariabil, alegerile erau câştigate de partidul aflat la guvern, alegerile din 1937 s-au dovedit a fi, poate, singurele alegeri cu adevărat "libere" din România Mare. Partidul Liberal care a organizat alegerile nu a obținut cota reglementară de 40% şi primul ministru Gheorghe Tătărescu demisionează. Regele Carol al II-lea încredințează formarea noului guvern lui Octavian Goga. La aceste alegeri Mişcarea Legionară a obținut 66 de mandate în Parlamentul Țării.

Gabriel Constantinescu

SFINȚII ARHANGHELI *MIHAIL ŞI GAVRIIL*

(continuare din pag.1)

Conform uzanțelor împământenite la noi, noul prim ministru dizolvă Parlamentul înainte de a se fi întrunit și programează noi alegeri. Ele însă nu vor avea loc. Speriat de valul de naționalism de nestăvilit, în februarie 1938, regele Carol al II-lea demite guvernul Goga, anulează Constituția, suprimă activitatea partidelor politice și constituie un guvern prezidat de Patriarhul Miron Cristea, avându-l pe Armand Călinescu ministru de interne. Dictatura regală se instituise. În fața acestei situații Corneliu Codreanu hotărește auto-dizolvarea Partidului Totul pentru Țară. Prin acest act, toți cei care au fost legați de acest partid, capătă completă libertate de acțiune. Toate funcțiile sunt desființate, iar sediile închise. Din circulara emisă cu acest prilej se desprinde motivația actului de auto-dizolvare: "Suntem aruncați din raportul de drept, în raportul de forță".

Dar regele și camarila din jurul său, în frunte cu Armand Călinescu știu că ideile nu pot fi distruse prin Decrete Regale, după cum nu putuseră fi distruse prin Jurnale ale Consiliilor de Miniștri. Cei ce trebuiau înlăturați erau creatorii acestor idei, în primul rând Corneliu Codreanu.

Cu sprijinul direct al lui Nicolae Iorga, Corneliu Codreanu este arestat, intentându-i-se mai întâi un proces de calomnie și apoi un proces de înaltă trădare, în urma căruia este condamnat la 10 ani muncă silnică. Totodată sute de legionari sunt arestați și internați în lagăre, iar organele de presă, purtătoare ale doctrinei legionare, ziarul "Cuvântul" al lui Nae Ionescu și "Buna Vestire", sunt suprimate. Se pare însă că măsurile luate pentru desființarea totală a Mișcării Legionare, prin întemnițarea conducătorilor ei, nu s-au dovedit eficiente. Ideile nu pot fi nici întemnițate și nici internate în lagăre. Confruntat cu aceasta constatare, regele a apelat la măsuri mai radicale împotriva ideilor care "sminteau" mințile oamenilor. Aidoma împăratului nebun din poveste care, când i s-a proorocit că la cântatul cocoșilor va muri, a poruncit să se taie gâtul tuturor cocoșilor din împărăție, Carol al II-lea a hotărât suprimarea lui Corneliu Codreanu. Și astfel, sub oblăduirea puțin creștinească a Patriarhului Miron Cristea, primul ministru al țării, Armand Călinescu, ministru de interne și uneltele lui au organizat asasinarea Căpitanului.

În zorii zilei de 30 noiembrie 1938, în timp ce erau transportați de la închisoarea Râmnicu Sărat de la Jilava, Corneliu Codreanu împreună cu alți 13 legionari sunt asasinați prin strangulare în Pădurea Tâncăbești, sunt aruncați apoi într-o groapă comună la Jilava, se toarnă vitriol peste trupurile lor, iar deasupra mormântului, o placă groasă de beton. Și prigoana dezlănțuită de ura împotriva crezului legionar nu se oprește la această crimă odioasă. Ea continuă cu o îndârjire vecină cu demența. Arestări, condamnări, oameni împușcați de jandarmi care primiseră ordin să tragă fără somație, torturi, urmate de sinucideri în arestul Siguranței pentru a se evita destăinuiri în legătură cu numele și activitatea conducătorilor legionari care îi înlocuiseră pe cei aflați în lagăre și, cu mult înainte de regimul comunist, mulți români iau, din motive politice, calea exilului.

Și din nou "riposta". În ziua de 2 septembrie 1939, un grup de legionari, "Răzbunătorii", îl asasinează pe Armand Călinescu, organizatorul diabolicei prigoane împotriva legionarilor. Ceea ce urmează depășește orice putere de imaginație. După ce toți cei 9 legionari care au participat la asasinarea lui Armand Călinescu s-au predat, au fost executați și trupurile lor azvârlite în stradă și expuse trecătorilor. Dar represiunea nu se oprește aici. Din dispoziție regală, generalul Ghe.Argeșeanu, noul prim-ministru și generalul Gavrilă Marinescu, ministrul de interne, au ordonat asasinarea tuturor fruntașilor Mișcării aflați în lagăre și închisori, precum și a câte 3-5 legionari din fiecare județ. În total, în baia de sânge din 21 și 22 septembrie 1939, au fost uciși 252 de adepți ai ideilor legionare. Nebunii care au provocat acest cumplit măcel nu au știut că ideile nu se distrug cu gloanțe, ci numai cu idei mai bune.

După mai puțin de un an, în vâltoarea evenimentelor de la începutul deceniului al patrulea, ca urmare a unei politici pusă mai mult în slujba intereselor străine decât în slujba intereselor naționale, trupul țării este ciopârțit, cedându-se pe rând Basarabia, Bucovina, Ținutul Herței, Ardealul de Nord și Cadrilaterul. Principalul vinovat pentru dezastrul țării, regele Carol al II-lea, este silit să abdice și conducerea țării este preluată de generalul Ion Antonescu și de Mișcarea Legionară, atât cât mai rămăsese din ea după carnajul prin care trecuse. Dar colaborarea nu a durat. Au fost făcute greșeli de ambele părți și ca urmare, în final, Mișcarea Legionară, lipsită de elita ei politică, exterminată de fostul monarh, a fost înlăturată de la participarea la guvernare. Și nu numai atât. În urma conflictului cu generalul Ion Antonescu, din nou, mulți legionari au luat drumul temniței. De data aceasta însă nu pentru ideile lor, ci pentru că deveniseră indezirabili ca persoane.

Regimul comunist instaurat la 23 august 1944 a reluat prigoana împotriva Mișcării cu o intensitate sporită, acțiunea împotriva ei desfășurându-se, concomitent, pe două planuri distincte. Pe de o parte era combătută concepția naționalist-creștină de pe pozițiile ideologiei marxiste, fără însă a li se îngădui și reprezentanților spiritualității legionare să răspundă. Pe de altă parte s-a urmărit și, într-o bună măsură, s-a realizat exterminarea fizică a legionarilor, ca de altfel a tuturor oponenților regimului, prin tratamentul ce le-a fost aplicat în temnițe. Cu privire la legionari, trebuie făcută însă o precizare. Atunci când s-au încăpățânat să nu moară, s-a căutat exterminarea lor morală, compromiterea, pentru ca ideile pe care le mărturiseau să nu se bucure de credibilitate. Așa se explică "fenomenul Pitești", prin care s-a încercat, din fericire fără succes, să se pună ororile săvârșite în această temniță pe seama unor ordine transmise legionarilor întemnițați de către comandanții lor aflați în Occident. Și tot astfel se explică "reeducările" de la Ocnele Mari, Târgu Ocna, Canal, Gherla, dar mai ales "reeducarea" de la Aiud.

Evenimentele din decembrie '89 nu au adus nimic nou în raporturile dintre "Puterea emanată" și legionarii supraviețuitori ai lungului lanț de persecuții pe care le-au îndurat. Dl.Iliescu, de câte ori se produce o mișcare "destabilizatoare" vede înapoia ei mâna legionarilor. Dar nu de acești bătrâni se teme de fapt comunismul în curs de restaurare (cei mai tineri dintre ei au depășit vârsta de 70 de ani), ci de ideile pe care sunt încă în putere să le mărturisească. De aceea persecuția trebuie să continue.

Dacă atitudinea actualei Puteri față de legionari nu este surprinzătoare, surprinde însă poziția unor intelectuali care, neglijându-și trecutul (faptul că au putut să vorbească atunci când alții trebuiau să tacă) atacă într-un limbaj prețios spiritualitatea legionară. Este cazul d-lui Liiceanu care în broșura intitulată "Apel către lichele", afirmă: "Ceea ce altminteri îi unește în eternitate pe legionari și pe comuniști este justificarea crimei și a violenței ca modalitate de atingere a unui ideal". Dar mai surprinzătoare este atitudinea agresivă a unor lideri ai actualei "opoziții democratice" față de fenomenul legionar, aceasta cu atât mai mult, cu cât regimul comunist i-a obligat să conviețuiască, ani de-a rândul, alături de legionari, având astfel posibilitatea să le cunoască atât ideile, cât și modul în care aceste idei le-au modelat comportamentul.

În fața acestui val de adversitate, împinsă uneori până la ură, la care participă, umăr la umăr, Puterea, inteligheția antitotalitară, fruntașii partidelor de opoziție și chiar unii foști deținuți politici, încerci sentimentul că a reînviat mentalitatea anilor '30 și că, pe linia acestei mentalități, Mișcarea Legionară trebuie distrusă cu orice preț. Chiar dacă pentru atingerea acestui obiectiv este nevoie să se ceară sprijinul d-lui Măgureanu.

La sfârșitul lunii octombrie, în Germania a trecut pe neașteptate la cele veșnice un mare român: **Prof.Dr. CONSTANTIN NAGACEVSCHI** din München, distins romanist și neobosit militant naționalist, una dintre cele mai însemnate personalități ale Exilului românesc. Septuagenar, bolnav de diabet, a trăit ani de-a rândul cu dializă, dar moartea i s-a tras dintr-un stupid accident de automobil...

Pentru "Puncte cardinale" - ca și pentru atâtea alte persoane și grupări românești din Țară și din Exil - regretatul profesor Nagacevschi a reprezentat un sprijin în multe momente grele. Ne alăturăm tuturor celor cu inima zdrobită de pierderea lui.

Reproducem în continuare câteva extrase din frumosul portret pe care i l-a făcut domnul Ion Pantazi în vol.II al cărții ***Am trecut prin iad*** *(a se vedea în special paginile 286-288):*

" Căldura lui sufletească, dăruirea lui totală pentru tot ce-i românesc, [...]mi l-au apropiat, făcând din dânsul cel mai intim sfătuitor al meu[...].Prin domnul Nagacevschi, omul cu suflet tânăr, am descoperit multe dintre propriile mele sentimente și enigme legionare [...].Principiile tinereții au devenit din nou temelia existenței sale, de data aceasta trecute prin experiența unei vieți și modelate de evoluția sa și a timpului scurs de atunci. Domnul Nagacevschi este și acum naționalistul de odinioară, dublat însă de simțul critic, pe care l-a regăsit într-o adevărată democrație...El este pătruns de ideea românismului și își închină întreaga viață, cu trup și suflet, dar și cu bruma de bani pe care-i are, Cauzei Românești"...*(Ion Pantazi,* ***Am trecut prin iad****, vol.II, Editura"Stindardul Românilor", München, 1989, pp.286-287; din aceeași sursă reproducem și fotografia).*

Dumnezeu să-l odihnească pe robul Său Constantin și să-l pomenească întru împărăția Sa, laolaltă cu toți drepții acestui Neam.

PUNCTE CARDINALE

PORTRETE LIRICE

D-l Octavian Rădulescu (n. la 17 febr. 1930, în Bucureşti), actualmente membru al A.F.D.P.R. şi neobosit luptător anticomunist, este omul care, neînregimentat în vreun partid politic, hărţuieşte de trei ani puterea neocomunistă, chemîndu-i rînd pe rînd în faţa instanţei pe cetăţeni precum Petre Roman, Iliescu Ion, Măgureanu Virgil, Tudor Corneliu Vadim sau Păunescu Adrian, nelăsîndu-se intimidat de numeroasele ameninţări şi nedeznădăjuind în faţa văditei parţialităţi slugarnice a Justiţiei române. Domnia-sa a jucat un rol însemnat şi de-a lungul celor 50 de zile şi nopţi ale demonstraţiei din Piaţa Universităţii, putînd fi considerat chiar unul dintre "părinţii" acesteia. Este prin firea sa un luptător şi visează să moară luptînd.

Lupta anticomunistă şi-a început-o încă din 1945, cînd a fost arestat pentru întîia oară. În 1947, trecîndu-şi bacalaureatul la un liceu particular (fusese exmatriculat din toate liceele de stat), se înscrie la trei facultăţi (printre care şi cea de Drept;) : arestat însă din nou în 1949, nu-şi poate definitiva studiile universitare. Este deţinut politic pînă în 1957, iar apoi în permanenţă hărţuit şi marginalizat de regimul comunist (nelipsind nici tentativele de asasinat). Prestează diferite munci ocazionale, dovedind înzestrări, inclusiv în domeniul creaţiei plastice. Căsătorit o vreme, are două fiice (astăzi studente), dar nu găseşte în familie, cum se întîmplă adesea, înţelegerea şi sprijinul vieţii de jertfă pe care şi-a ales-o. Deşi aflat de mai multe ori foarte aproape de moarte (boli grave, atentate securiste), Dumnezeu îl salvează de fiecare dată, iar astăzi, la 64 de ani, continuă să fie un om de o surprinzătoare vitalitate.

Lupta sa a avut şi o dimensiune intelectal-creatoare. Persoană cultă şi rafinată (prin tradiţie familială, de altfel), cu daruri de orator şi condeier, d-l Rădulescu are şi astăzi numeroase manuscrise confiscate de "vechea" Securitate şi nerestituite de "noul" S.R.I. Îl auzisem vorbind cu distincţie la Sympozion-ul "Petre Ţuţea" din primăvara lui 1992, dar nu bănuisem că este şi un interesant poet. În această ipostază încercăm să-l prezentăm astăzi, cu o selecţie de poeme ce s-a alcătuit în Redacţie (cu cîteva insignifiante ajustări formale). Este poezia contorsionată a unui luptător şi mărturisitor ("Sîntem, mai sîntem încă să mărturisim! Făpturi inviate...suferiţi? E răsplata!"), ce ar putea fi văzut şi ca testament liric al unei existenţe de risc şi dăruire, neatinse de 'teama" şi "comoditatea" atîtor "înţelepţi"...

MOTTO:

**" Se sparge-un ceas, iar cel ce-acuma vine
să nu mai fie unul de ruşine!"**

O ŞTIU

Eram copac cu trunchiul de izvoare,
cu ramuri încărcate de cuvînt:
veneau la mine păsări călătoare
şi îmi spuneau povestea lor, prin cînt:
cîte-s în lume,-n ape şi în cer...
şi-apoi, cu glasul lor de giuvaer,
ce-i zîmbetul la oameni, ce-i iubirea -
să vezi din mărginit nemărginirea;
că totu-i viu, că totu-i în mişcare,
nimic nu piere, nimenea nu moare...
Şi mi-au promis c-atunci cînd vor pleca,
într-un tîrziu, cu ele voi zbura...
Înfrigurat aştept plecarea lor
şi mă întreb: au cum o fi să zbor?
Am fost gîndit, se vede, nu de mine,
să port şi-alt chip...De-acum *o ştiu*
prea bine!

FĂRĂ ROSTIRE

Eşti Eul acela din mine
căutat răbdător, îndelung,
în adîncul de dincolo de adînc...
Am trimis ochiul să te caute,
dar nu s-a mai întors...
Am trimis cuvîntul să
mărturisească
neputinţa mea cîrtitoare
şi-abia atunci m-ai învrednicit,
făcîndu-te-n mine lumină
fără rostire...

PRIMEŞTE-ŢI HARUL !

Să crezi!
Dincolo de "culmile plăpîndei raţiuni",
mai presus de necruţătoarea osîndă,
vîrtos şi ager să asculţi
chemarea cea spre negrăita
şi întreaga cuprindere:
să crezi!
Dincolo de puterea ta de a voi,
ce prea ades îţi curmă răsuflarea,
neîntinat să te ridici din fire
spre necuprinsul înţelegerii:
să crezi!
Neaşteptînd răsplata, nedreptăţit de-ai fi,
batjocura mai mult să te-ntărească ;
să crezi cînd nu eşti înţeles,
tăcînd, înveşmîntat ***în marele-nţeles;***
să-i fi credinţei rob ascultător...
Să crezi şi să iubeşti!
Primeşte-ţi harul!

DOAR ÎN ADEVĂR

Aţi fost darnici...
Cîtă suferinţă mi-aţi dat pentru neclintire,
cît sînge drept răsplată
că m-am împotrivit uitării!
Ce-aţi sfîrtecat nu era însă din mine!
Mi-e trupul de prisos şi mă-mpovară...
Iar cînd mă voi desprinde,
din milă-l voi împrăştia...
Am îngenunchiat doar în adevăr -
nu mă mai atingeţi!
Aţi fost prea darnici!

CE FACEŢI ?

Parte din parte şi totul pe furiş...
Staţi gîrbovi din leagăn;
rotunjiţi cuvinte mieroase, slugarnice...
Negustori de vorbe, ucigaşi de suflete,
priviţi chioriş galbenele letopiseţe
în care a intrat istoria mîndră şi dreaptă;
apoi chicotiţi, bolborosind nătîng:
"Curajul? Ce prostie!"...
Vă-nghite vremea în nemernicie...
A sosit ceasul şi voi ce faceţi?
Ce faceţi???

CITIREA

Obosiţi, ochii se-nchid;
dar se deschide ***celălalt,*** uitatul...
Tot ce gîndu-mi spunea
e aievea acum...
Carte deschisă, lesne învăţăm
citirea dinlăuntru...
Închideţi ochii!
Veţi vedea şi voi !

OCTAVIAN A.RĂDULESCU

DESTINUL EUROPEI. DESTINUL ROMÂNIEI

- de la comunism la comunitarism -

Am "intrat" în Europa, în Casa Comună a Europei! Dar România creştină (încă!) - ţară a cărei populaţie este în proporţie de 85% creştin-ortodoxă - aproape că nu vede pericolele de moarte care o pândesc. În ce fel de Europă am "intrat", mai mult cu de-a sila? Într-una creştină sau într-una anticreştină? Am fost "primiţi" într-o casă comună luminată de Mântuitorul Hristos sau într-una guvernată în mod ocult de antihrist? Ne-am întrebat, oare, dacă haina Europei actuale se potriveşte sufletului românesc? Sau îşi are loc românismul ortodox - cu morala creştină de viaţă şi cu imperativele spirituale ale Neamului - în ... "structurile" şi... "managementul" europenismului de la Bruxelles sau de la Strasbourg?

Este evident - şi ideologii "comunitari" mizează pe asta - că un popor dezinformat, dezorientat spiritual, demoralizat şi slăbit sufleteşte, precum românii, nu este capabil să-şi pună asemenea întrebări "destabilizatoare" pentru planul Statelor Unite ale Europei (S.U.E) Acest amalgam de naţiuni, conceput în alambicurile hrubelor masonice occidentale prin anii '50, este, astăzi, pe cale de a se constitui. Acest S.U.E sau Europa Comună se prezintă ca un aisberg: suprafaţa amăgitoare, cu bunăstarea materială promisă (cea existentă în Occident - maşini luxoase, frigidere pline etc.) iar dedesubtul, masa propriu-zisă a gheţarului "spiritual", necunoscut. Să nu ne vindem sufletul pe un blid de linte! Dacă o vom face, atunci, cu siguranţă, vom dispare ca Neam din istorie şi sufletul românesc se va dizolva într-o "soluţie" pe a cărei etichetă va scrie: sans frontieres, sans religion, sans identité...Cine se simte român şi creştin este obligat - faţă de strămoşi şi faţă de Dumnezeu - să cerceteze "aisbergul" numit Europa Comună şi să lupte, după putere şi posibilităţi, împotriva planului diabolic de descreştinare a Europei. O astfel de cercetare - sintetic prezentată - încearcă şi revista noastră.

"Civilizaţia europeană este creaţia creştinismului; este superioară oricărei civilizaţii umane. Răul e că am început să ne îndepărtăm de creştinism. Rezultatul? Europa e din nou ameninţată de valurile barbariei. În afara creştinismului, împotriva lui Hristos, Europa nu mai are nici un destin civilizatoriu; sub aceste zări anticreştine, unicul ei destin posibil este barbaria. Semnele acestei disoluţii le trăim; unde ne vom opri, aceasta n-o ştim. În orice caz, unica soluţie salvatoare este întoarcerea la Hristos. În ceea ce priveşte civilizaţia română, cred că nu-i nevoie să insistăm: Hristos este piatra de temelie a istoriei noastre. Creştinismul este unica zare care deschide istoriei româneşti porţile veşniciei. Dacă e adevărat că creştinismul e izvorul civilizaţiei europene în tot ceea ce are mai înalt, sănătos, pur şi frumos, această afirmaţie e tot atât de adevărată şi pentru poporul român. Destinul Europei - ca şi destinul omenirii întregi - are o singură împlinire: Hristos; destinul României, fragment din destinul european, are o singură poartă de lumină: Hristos". (Din "Revista teologică" - Sibiu, 1942, suplimentul "Problemele vremii" nr.6, articolul "Hristos: temelia civilizaţiei umane" de Nicolae Mladin).

Unul dintre ideologii "cu grad mare" ai Europei Comune este *Maurice Duverger*, politolog francez, care timp de treizeci de ani, s-a ocupat de teoretizarea S.U.E. Cititorul român, cel care a manifestat *trezvie creştinească* din 1989 încoace, a avut ocazia în anul 1991 să afle de editarea în limba română, a cărţii "Europa de la Atlantic la Delta Dunării" pe care M.Duverger o lansase în Franţa, în 1990. Din câte cunoaştem noi, este singura lucrare apărută în România post decembristă (la Ed. "Omegapres", Bucureşti) în care Oculta masonică "scapă", printre rânduri, amănunte şi înţelesuri ascunse despre realizarea viitoarelor *State Unite ale Europei*. Iată câteva dintre acestea:

-Statele creştine catolice sau ortodoxe vizate de S.U.E. (Polonia şi România, de pildă) vor fi guvernate, după căderea comunismului, prin ***socialismul democratic***, căci "de acum încolo - prezice ideologul comunitarismului european - construirea Europei şi înnoirea socialismului sunt de nedespărţit[...] Un singur lucru pare sigur: convergenţa evoluţiilor din Est şi din Vest către ***socialismul democratic*** [...] care oferă continentului nostru singurul mijloc de a uni profund Estul, care are nevoie de piaţă, cu Vestul "(Acum parcă ne este mai clară reactivarea stângii în Polonia, la recentele alegeri, sau etichetarea "democraţiei originale" de tip FSN-FDSN-PDSR drept socialism democratic *sau* ***comunism cu faţă umană***!);

- Realizarea S.U.E. are ca termen proxim anul 2000, moment crucial pentru care politologul Duverger prevede ***dispariţia naţiunilor***: "Anul 2000 va vedea oare realizarea unei Europe Unite de la Atlantic la Delta Dunării, de la Capul Nord la Heraklion, pe care revoluţiile din 1989 o fac în sfârşit posibilă. Încă de la naştere, Europa se lovea de ***obstacolul naţiunilor pe care trebuie să le învingă*** **(subl. red., S.A.)**";

- Cum va arăta geografic Comunitatea Europeană proiectată la Strasbourg? Ca un "ghiveci" de naţiuni în care vor dispare orice diferenţe culturale, politice, economice! M.Duverger este foarte optimist: "A pune la un loc mai mult de 500 de milioane de oameni şi 5 milioane de kilometri pătraţi într-o ***Comunitate globală***, în acelaşi timp culturală, economică şi politică, nu este un proiect nechibzuit"...

- În numele "Drepturilor omului" şi "Democraţiei", culturile îndărătnice la "implementarea" ***ateismului masonic occidental*** vor fi eliminate, distruse. Într-o ***Europă fără cruce***, Mântuitorul Hristos va fi acceptat doar ca om, alături de Voltaire, Luther sau Kant. La pag.94, la capitolul "Un popor şi treizeci de naţiuni" (aşadar e limpede că naţiunile vor trebui să devină...judeţe, sau simple gubernii în Administraţia paneuropeană!), M.Duverger ne dezvăluie noua "prismă" prin care ***popoarele comunitariste*** (încartiruite în S.U.E) vor trebui să accepte ***noua civilizaţie europeană*** (în realitate, o **civilizaţie creştină**, veche de două mii de ani, dar confiscată acum de ideologii S.U.E): "Există o civilizaţie europeană care a făcut cunoscute lumii Drepturile omului şi democraţia, valori superioare tuturor celorlalte, ce trebuie să biruie culturile încă îndărătnice faţă de universalitatea lor. Socrate şi Isus Cristos, Moise şi Luther, Platon şi Kant, Shakespeare şi Calderon, Voltaire şi Kierkegaard, Michelangelo şi Mozart, Chopin şi Bártok, cadrele şi palatele, fântânile şi statuile din pieţele oraşelor noastre ţes o fraternitate care străbate distanţele şi graniţele"

- Cum va fi tratat interesul unei naţiuni în Parlamentul european? Naţionalismele dipărând, interese naţionale nu vor mai fi. Cosmopolitismul va fi politica ***parlamentarilor europeni*** care, în S.U.E., vor face un multiplu ***legământ*** experimental chiar de M.Duverger:"Fiu al Franţei, deputat al Italiei, cetăţean al Europei:acest triplu legământ masonic oare? - n.n.S.A) nu-i apăsător, pentru că nu comportă nici o contradicţie".

De ce nimeni nu vrea să arate poporului român drama spirituală care s-a petrecut după decembrie 1989? După 45 de ani de ***ateism marxist*** (comunist) României creştine i se impune, iarăşi cu forţa, o altă ideologie, cea a *ateismului masonic*. Facem public acest adevăr dureros pentru creştinul român de astăzi, nu pentru a-l descuraja şi mai mult în lupta ce-o are de dus cu forţele oculte ce vor să descreştineze o omenire întreagă, ci pentru a-l pregăti sufleteşte pentru greutăţile ce vor veni în curând. Ateismul masonic care se "implementează" acum tineretului român l-a înlocuit pe Dumnezeu cu ***omul autonom*** (Ţuţea ne prevenise, înainte de a muri!). Acelaşi ateism masonic a inspirat ***comunitarismul european*** în care am fost atraşi - comunitarism care se construieşte nu prin puterea lui Dumnezeu, ci prin puterea omului eliberat de orice morală, lipsit de orice disciplină spirituală, barbar în probleme de religie (calificativele de "fascist" în Occident şi de "legionar" în România pentru homo religiosus sunt probe clare!). Nu, Dumnezeu nu a părăsit Europa - cum se plângea recent un teolog elveţian, la conferinţa părintelui Rafael Noica, - ci viitorii "cetăţenii ai S.U.E." l-au părăsit pe Dumnezeu!

În plan religios, Europa de azi înseamnă o nemaivăzută apostazie. Păcatele trupeşti au devenit de multă vreme, lucruri obişnuite, publice, săvârşite fără nici un fel de ruşine. Se pare că morala Europei Comune va fi desfrâul cu apanagiile lui: freudism, căsătorie liberă, sexualism bestial, homosexualism. (În România - atenţie - homosexualismul a fost legiferat indirect, prin abrogarea decretului ceauşist ce prevedea închisoare timp de cinci ani de zile; abrogarea s-a făcut de Ministerul Justiţiei în luna august a.c., sub guvernarea FDSN-PDSR, la indicaţiile "comunitare" ale unor experţi din SUA şi din Consiliul Europei!!!)

La semnalul şi ordinele date de Parlamentul European, statele creştine aderente la S.U.E se întrec în a vota legi anticreştine şi antibisericeşti. Căci apostazia generală care a cuprins întreaga Europă "comună" nu este întâmplătoare, ci organizată, condusă cu metode satanice, cu mijloace de influenţă în masă precum presa şi televiziunea. Legalizarea preacurviei şi avortului s-au petrecut deja în orice ţară zis "comunitară". În Anglia a fost atinsă culmea apostaziei antihristice: s-a propus un proiect de lege care acordă dreptul la legături incestuoase între părinţi şi copii, cât şi între fraţi!

Tineretului "comunitar" i se aplică un tratament de debusolare spirituală. *New Age*-ul, mişcare îndreptată împotriva religiei creştine, câştigă tot mai mulţi prozeliţi în fostele ţări comuniste în care reforma legislativă cerută de Consiliul Europei vizează abrogarea rânduielilor creştine de viaţă. Yoga, spiritism, magie neagră, parapsihologie, paranormal, bioenergie, rock satanic sunt narcoticele de tâmpire a tinerilor, de îndobitocire a oricărui **cetăţean european** lepădat de credinţa în Hristos. (În România, dl. *Dolphi Drimer* declară că a înfiinţat, anul acesta, la Universitatea Ecologică al cărei rector este, o facultate de parapsihologie şi de paranormal, unde studenţii români "învaţă" cum să ia legătura cu OZN-urile şi să comunice cu extratereştrii!).

Este limpede că toate aceste acţiuni de satanizare se înscriu într-o vastă campanie de pregătire psihologică a popoarelor europene pentru a intra cu "creierul spălat", în Casa Comună a S.U.E. (Doamne, ce destin tragic asupra României creştine: de la comunism să treacă la comunitarism!). Privită cu alţi ochi, această trecere nu este întâmplătoare. A fost pregătită în lojile secrete ale masoneriei, aşa cum ne-o dovedeşte şi teologul grec ***Dimitrioi K.Skartzioyni*** în cartea "Profeţii despre Antihrist", Colecţia "Descoperiri", Atena, 1991, o excepţională lucrare-rechizitoriu, impecabil documentată, la adresa curentelor anticreştine din Europa, care vor să instaureze pretutindeni anarhia spirituală prin ***anarhia democraţiei!***

În vremurile ei de glorie, revista "Gândirea" (condusă de Nichifor Crainic) publica un profetic eseu intitulat "Europa fără cruce". Al doilea război mondial încă nu începuse, dar eseiştii creştini de la "Gândirea" anunţau că destinul Europei, fără Hristos şi fără crucea sa mântuitoare, va fi unul tragic. Războiul - câştigat de forţele anticreştine - a permis aliaţilor să "americanizeze" Europa pe jumătate, celeilalte jumătăţi, mai îndărătnică la ateismul masonic, aplicându-i-se comunismul. Abia acum, la sfârşit de secol, înţelegem filiaţia *S.U.A - S.U.E* cu intermezzo-ul ***comunism-comunitarism***. Aşadar, Europa se vrea iarăşi unită, dar fără crucea lui Hristos. Românii creştin-ortodocşi care au suferit ***experimentul masonic numit comunism*** (bolşevism), eşuat în final, sunt deci cobaii unui nou ***experiment masonic numit comunitarism***.

Silviu Alupei

CU ŞI DESPRE SOLJENIŢÎN

Anul acesta, în Franţa, s-a instituit ca zi naţională comemorarea "genocidului" comis de guvernul francez în anul 1941, prin trimiterea evreilor în lagărele germane.

Recunoaşterea vinovăţiei în cazul genocidului din anul 1941 a avut însă o consecinţă pe care, probabil, iniţiatorii acestei acţiuni nu au dorit-o: ***recunoaşterea şi comemorarea unui alt genocid, de proporţii mult mai mari, înfăptuit tot pe teritoriul Franţei, dar de data aceasta nu împotriva unui neam străin, ci împotriva propriului popor.*** Este vorba de genocidul din Vandeea, din timpul "Marii Revoluţii Franceze", când a fost exterminată aproape toată populaţia acestei provincii. (Marele dicţionar ***Larousse*** considera că războiul din Vandeea a costat Franţa 600000 de vieţi omeneşti).

Această a doua comemorare, neinstituită însă ca "sărbătoare naţională" a statului francez, a avut loc la 17 septembrie, chiar în regiunea unde s-a produs genocidul, în Vandeea. La ceremonie a ţinut să participe şi scriitorul rus Alexandr Soljeniţîn. Cu acest prilej, laureatul din 1970 al premiului Nobel pentru literatură a acordat un interviu pentru mass-media din Franţa, conţinutul lui fiind nespus de instructiv pentru toţi aspiranţii la democraţie din fostele ţări comuniste.

*

Cine este Alexandr Soljeniţîn, poate n-ar mai trebui s-o spunem. Deoarece, însă, epoca în care numele acestui scriitor a stârnit vâlvă în toată lumea a cam fost uitată, după cum şi numele său a fost, între timp, grijuliu trecut sub tăcere, socotim potrivit momentul spre a reaminti cititorilor noştri câteva "date" din viaţa acestui scriitor, căruia toţi persecutaţii regimurilor comuniste de pretutindeni îi datorează atât de mult. (De altfel atât presa, cât şi televiziunea franceză au considerat util să-i reactualizeze biografia, peste care "cineva" are tot interesul să se aştearnă uitarea.)

Rus, născut la 11 decembrie 1918, a trăit, în şi după "glorioasa Revoluţie Bolşevică", la Rostov pe Don. Profesor de fizică în acest oraş, este mobilizat şi trimis pe front în "Marele Război de Apărare a Patriei". După victoria sovietică în bătălia de la Smolensk este arestat, judecat, condamnat şi trimis, pentru executarea pedepsei de 18 ani muncă silnică, într-un lagăr de muncă forţată. Motivul condamnării: într-o discuţie amicală cu un tovarăş şi-a exprimat îndoiala privind valoarea de conducător militar a "marelui strateg" Iosif Visarionovici Stalin...

În anul 1953, în cadrul "dezgheţului" hruşciovian, este eliberat din lagăr şi exilat în Asia Centrală. În anul 1957 este reabilitat, iar în anul 1962, cu aprobarea lui Hrusciov, îi este publicată povestirea *O zi din viaţa lui Ivan Denisovici*, una dintre cele mai cutremurătoare mărturii despre viaţa în lagărele sovietice. În anul 1967, Soljeniţîn trimite Congresului scriitorilor sovietici o scrisoare prin care cere ridicarea cenzurii şi publicarea scrierilor sale care, la acea dată, circulau numai în Samizdat. Urmarea acestei scrisori a fost excluderea sa din Societatea Scriitorilor. În anul 1970 i se decernează premiul Nobel pentru literatură, dar autorităţile sovietice nu-i permit să călătorească la Stockholm pentru a primi înalta distincţie. Între timp îi apar în Occident romanele *Primul cerc*, *Pavilionul canceroşilor* şi *August 1914*. În perioada 1974-76 îi apare, tot în Occident, romanul-document *Arhipelagul Gulag*, cea mai complexă prezentare a "paradisului" sovietic. În 1976 este expulzat din Uniunea Sovietică. Se stabileşte în statul Wisconsin (S.U.A).

Util un timp, pentru virulenţa cu care demască adevărata faţă a comunismului, Soljeniţîn devine ulterior stânjenitor pentr u "nobilul internaţionalism european", datorită ideilor sale profund creştine şi nedisimulat naţionaliste. Nu insistăm asupra complicatului şi ocultului joc de culise prin care s-a urmărit înlăturarea lui din centrul atenţiei europene. Neiertându-i-se ideea necesităţii reîncreştinării (nu numai a Rusiei , ci a întregii lumi moderne), izolarea-i devine din ce în ce mai severă. Nu mai este invitat la nici un congres cultural european şi valoarea sa ca scriitor este minimalizată. Concetăţeanul său, dar nu şi conaţionalul său, între timp decedatul savant atomist sovietic Andrei Saharow, îl acuză direct de "naţionalism şi tendinţe izolaţioniste ca mod de a gândi", precum şi de a avea "o poziţie romantică şi antidemocratică".

După prăbuşirea Imperiului sovietic este invitat să se întoarcă în Rusia. Iniţial acceptă, dar apoi revine asupra hotărârii, convins fiind că în fapt Rusia şi poporul rus nu s-au lepădat de comunism, aşa cum la botez te lepezi de Satana. Şi din nou se dovedeşte a avea har profetic, iar evenimentele din Rusia lunii octombrie a acestui an i-au confirmat previziunea. În schimb, la prima "invitaţie în Europa", invitaţia de a participa la comemorarea evenimentelor sângeroase din Vandeea anilor 1793-95, a răspuns favorabil. Şi totodată nu a pregetat să răspundă întrebărilor ca i-au fost puse de reprezentanţii presei şi ai televiziunii, precum şi de vârfurile inteligheţiei franceze, întrebări şi răspunsuri pe care ne-am străduit să le tălmăcim şi să le redăm cât mai fidel.

*

Înainte de a răspunde întrebărilor care i-au fost adresate Soljeniţîn a ţinut să sublinieze convingerea sa despre caracterul satanic al tuturor revoluţiilor (începând

În Franţa se răscoleşte ISTORIA

cu cele din Occident şi sfârşind cu cea bolşevică din Rusia), printre victimele cărora se numără şi populaţia din Vandeea. În aceeaşi alocuţiune el şi-a afirmat convingerea despre sfârşitul inevitabil a tot ceea ce este demonic în istorie, "Ştiam -spune el - că şi coşmarul sovietic, ca orice este demonic, va avea un sf^rşit; nu eram însă sigur că-l voi mai putea vedea şi eu."

La această afirmaţie, Bernard Guetta (reprezentantul presei franceze de dreapta) a subliniat faptul că "un om-respectiv Soljeniţîn - a provocat eşecul unui adevărat sistem".

André Glucksmann a mărturisit apoi şi el că, după opinia sa, "*Arhipelagul Gulag* a fost cel mai mare eveniment al vieţii culturale europene".

Întrebat când se va întoarce în Rusia, Soljeniţîn a spus : "Mai târziu, când nu voi fi invitat numai ca turist. De altfel am şi rânduit să-mi clădesc o izbă şi sper ca la terminarea ei să fiu bine primit, deşi este greu de urcat o pantă după 70 de ani de prăbuşire"...

André Glucksmann l-a mai întrebat dacă este dispus să intervină activ în haosul survenit în urma prăbuşirii Uniunii Sovietice. La această întrebare Soljenţîn a răspuns: "Sunt sătul de singurătate şi voi comunica activ cu toţi oamenii, mai ales cu cei de la sate. Nu voi face însă parte din nici un partid, pentru că menirea scriitorului este aceea de a uni şi nu de a dezbina poporul. Nu voi ocoli nici presa şi, deşi ea este departe de a fi liberă, voi susţine sus şi tare adevărul, fie că aceasta va place sau nu".

- Ce părere aveţi despre tineretul Rusiei de azi ?

- E greu ca generaţiile de azi să înţeleagă toată monstruozitatea comunismului de ieri. 1917 a fost începutul unui dezastru istoric (revoluţia) pe care Rusia va trebui să-l ispăşească îndelung; deocamdată nu poate fi vorba acolo decât de o semi-democraţie...

- Aţi vrea să mai vizitaţi în viitor lagărele prin care aţi trecut?

-Nu. Dar nu voi ezita să mă aflu în mijlocul oamenilor greu încercaţi, oriunde s-ar găsi aceştia.

-Ce aveţi de spus despre sfârşitul atâtor comunişti chiar în aceleaşi lagăre prin care aţi trecut şi dumneavoastră?

- Au murit mulţi şi dintre ei, oricum destul de onorabil, când atâţia alţii crăpau ca animalele. Nu toţi au fost însă călăi direcţi. Cei rămaşi în viaţă - şi sunt destui - s-au prefăcut, în mare parte, în valeţi ai democraţiei.

- Dar, ca bun creştin, trebuie să iertaţi...-a ţinut să observe evreul A.Glucksmann (unul dintre ideologii nefrancezi ai "noii drepte franceze").

- Da, dar eu unul nu sunt sigur că pot. Fireşte că este important ca oamenii să încerce măcar să se ierte intreolaltă, pentru ca şi Dumnezeu să ne ierte pe toţi...

V.Giscard d'Estaing a ţinut să afle opinia lui Soljeniţîn despre ravagiile făcute de comunism în sufletul rus. Scriitorul a răspuns că sufletul unei naţiuni nu poate fi distrus, ci doar parţial pervertit. Chiar dacă cei vii au fost aduşi la condiţia de sclavi, cei ucişi mărturisesc în absolut. Or "o naţiune trăieşte şi prin sufletul morţilor ei". Henri Troyat a pus o întrebare mai terestră: vor mai avea ruşii, după trei sferuri de veac de comunism, forţa de a rezista concurenţei economice pe plan mondial? Soljeniţîn şi-a exprimat speranţa că da, în ciuda faptului că, în momentul de faţa, perversiunea şi hoţia sunt în floare, iar puterea Statului e încă slabă.

- Dar merita oare, numai pentru acest haos, să fie distrus comunismul? - a revenit A.Glucksmann.

- La fel întreabă şi vechii comunişti. Dar categoric că merita; şi ar fi fost şi mai bine dacă prăbuşirea lui s-ar fi petrecut mai devreme. Partea sănătoasă a poporului va reuşi până la urmă să se ridice ca iarba printre gunoaie. Aceasta este speranţa mea.

A urmat un dialog foarte interesant între A.Soljeniţîn şi V. Giscard d'Estaing:

- Dar ce puneţi - a întrebat fostul preşedinte francez - despre situaţia bisericii ruse?

- Biserica a suferit enorm, fiind atinsă şi ea de perversiunea generală. S-a lucrat la distrugerea religiei în suflete, dar eu cred într-o renaştere religioasă, pentru că morala are nevoie de religie ca de o busolă. Nu este nevoie de propagandă ostentativă; religia va prinde rădăcini de la sine, răspândindu-se din om în om. Dar fireşte, va fi nevoie de ceva timp...

- Dar despre relaţiile cu catolicismul, ce spuneţi?

-Un papă ca Ioan-Paul II este o binefacere providenţială pentru lumea de azi. Raporturile dintre catolicism şi ortodoxie sunt vechi; e regretabil că lumea catolică a considerat ortodoxia ca o sectă, iar "L'union de Brest" a fost mai degrabă un fenomen cinic...

- Cum vedeţi trecerea la democraţie în Rusia?

- În abisul actual este imposibilă o trecere directă la democraţie. Oamenii, ruinaţi şi pierduţi, habar n-au ce-i aceea alegere democratică. E un noroc că în Rusia comunismul a căzut fără o nouă revoluţie de proporţii...Democraţia, dacă se creează, trebuie creată de jos în sus, fără grabă, dar şi fără ezitări. S-ar fi putut face lucruri bune încă de pe vremea lui Gorbaciov. Măcar să nu le fie foame oamenilor şi să aibă cu ce se îmbrăca...Or perestroika n-a făcut decât să schimbe eşaloanele; azi tot comuniştii guvernează de fapt. Totuşi comunismul, ca formă efectivă de guvernare, nu mai poate reveni. Cauza prăbuşirii lui e aceeaşi ca în Iugoslavia: comuniştii au creat frontiere fictive pentru a distruge naţionalismul, iar acesta se revanşează acum; Tito şi Stalin au dat regiuni întregi ale unor naţiuni altor naţiuni şi de aici conflictele...

Bernard Guetta l-a întrebat pe Soljeniţîn cu privire la modul în care judecă situaţia Occidentului. Acesta a răspuns: "Am criticat Occidentul pentru slăbiciunile sale în faţa comunismului. Încă din 1917 aliaţii au trădat Rusia. Începând apoi chiar să simpatizeze comunismul. Cu mare amărăciune am constatat cupiditatea Occidentului". Mai târziu a adăugat (răspunzând unei alte întrebări, formulate de Bernard Pivot): "Occidentul a dat acum un ajutor oarecare Rusiei. Eu însă nu sunt partizanul unui asemenea fapt. Consider că ruşii trebuie să se regăsească pe cont propriu". Acelaşi B.Pivot l-a întrebat cum se explică prezenţa sa la Vandeea. Răspunsul a fost: "Pentru că şi ruşii au trăit pe pielea lor ceea ce s-a întâmplat acum două secole în Vandeea... De altfel, eu condamn toate revoluţiile, care mai mult decât să accelereze istoria, o complică şi o degradează".

-Dar la întrebarea dacă există Dumnezeu, ce aţi răspunde? - a mai întrebat B.Pivot.

- Nu există nici un dacă; Dumnezeu este, dincolo de îndoielile noastre, dar cred că nimeni nu poate fi atât de pretenţios încât să-i ceară lui Dumnezeu să-i vorbească personal, ca la o somaţie, ca să se convingă de existenţa Lui. Eu unul, dacă i-aş putea vorbi direct, singurul lucru pe care i l-aş cere ar fi să-mi mai ierte din păcate...

MARCEL PETRIŞOR

REEDUCAREA DE LA AIUD

III. Acțiuni pregătitoare: perioada de pritocire

Pentru a supraviețui, deținuții Aiudului au fost nevoiți să încerce să se adapteze noilor condiții de detenție. Și, în oarecare măsură, pe termen scurt, au reușit. Pânda celor de afară a fost contracarată de pânda celor dinăuntru, lipsa de activitate impusă de aberantele regulamente ale închisorii a fost suplinită de o activitate "suversivă" care era cu atât mai reconfortantă cu cât era mai primejdioasă, iar zgomotoasele trăiri exterioare au fost înlocuite de discrete dar intense trăiri interioare. Constrânși de un regim inuman, oamenii Aiudului au fost nevoiți să caute resurse de supraviețuire în ei înșiși și le-au găsit în rugăciune, în meditație și în învățătură. Mai ales în învățătură. S-a învățat mult și s-a învățat temeinic atunci la Aiud. S-au învățat limbi străine, s-a învățat matematică, s-au învățat poezii, mai ales poezii (Blaga, Arghezi, Bacovia, Cotruș etc., nemaivorbind că Gyr și Crainic circulau în opere aproape complete), s-a învățat agricultură, stupărit, avicultură, fizică, chimie etc., iar cei ce au avut șansa să stea în aceeași celulă sau în celule alăturate cu profesorul George Manu au audiat chiar și cursuri de fizică nucleară. Nevoia de comunicare, de transmitere a informațiilor de la o celulă la alta a făcut ca, în această perioadă, comunicarea prin alfabetul Morse să atingă apogeul. Acum a fost născocită "scrierea" cu acest alfabet, pe un fir de ață, printr-un sistem de noduri. Născocirea aceasta aparține aceluiași profesor George Manu și ea a constituit o adevărată revoluție în sistemul de comunicare din închisori.

Și cu toate acestea, la sfârșitul primei perioade pregătitoare, majoritatea deținuților Aiudului ajunseseră la capătul puterilor. Toți erau epuizați psihic și toți simțeau o nevoie, ca de aer, de schimbare. Versul regretatului poet Ștefan Vlădoianu, "Ah, fie orice-ar fi, numai să fie", era pe buzele tuturor. În acest univers încremenit părea că și timpul se oprise în loc ("Eternu-a pus pecete devenirii/Și s-a oprit din curgere durata", sună alte versuri plămădite tot în această perioadă) și că în lume nu se mai întâmpla nimic. Sufletele tuturor celor surprinși de acest mare îngheț au fost vidate de esență și viața lor a fost lipsită de sens. După părerea mea, tratamentul aplicat celor din Aiud în această perioadă a jucat rolul pe care, în reeducarea de la Pitești, l-a jucat bătaia. La Pitești, oamenilor li s-au ucis sufletele, într-un timp record, prin aplicarea torturii fizice neîntrerupte, iar celor de la Aiud li s-a făcut același lucru, cu încetinitorul, prin scoaterea lor din timp. Nu au rezistat acestui tratament decât cei care au avut o viață interioară extrem de bogată și cei care s-au abandonat complet rugăciunii și lui Dumnezeu. Dar aceștia au fost puțini. Majoritatea s-au prăbușit însă sufletește, fiind dispuși să accepte orice schimbare. Fie ea chiar și în rău. Și această stare de spirit a servit de minune celor ce pregăteau reeducarea.

* * *

A doua perioadă pregătitoare a debutat pe neașteptate către sfârșitul anului 1960 și se caracterizează, spre deosebire de prima, printr-o continuă mișcare. Dacă până atunci oamenii fuseseră obligați să stea în aceeași formație ani de-a rândul, începând de la această dată, sub diferite pretexte (vizită medicală, triere pentru trimiterea la muncă etc.), componența celulelor era schimbată periodic. Rațiunea acestor frecvente mișcări, adevărată acțiune de pritocire a oamenilor, nu am deslușit-o decât târziu, după declanșarea reeducării. Pentru o cât mai bună reușită a acestei acțiuni era necesar ca, cei asupra cărora urma să se acționeze, să se cunoască cât mai bine între ei. Fiecare deținut trebuia să cunoască pe cât mai mulți dintre camarazii lui de suferință și să fie, la rândul său, atunci când va fi cazul, cunoscut de către cât mai mulți dintre aceștia, pentru ca să aibă pe cine demasca și de către cine să fie demascat.

Între timp, colonelul Crăciun, împreună cu statul său major format din ofițeri politici veniți din Aiud odată cu el (colonelul Iacob, maiorul Nodeț, căpitanul Chirilă și mulți alții mai mărunței) își continuau munca de documentare pe care o începuseră încă din perioada precedentă. Această muncă consta în strângerea de date care să le permită caracterizarea exactă a fiecărui deținut în parte, insistându-se, în special, asupra celor considerați personalități proeminente (morale, culturale sau politice). În acest scop, fiecare deținut era scos la anchetă o dată, de două sau de mai multe ori (depinde de cât de important era) și interogat ori provocat la o discuție "amicală" de către unul din numeroșii ofițeri politici care mișunau prin închisoare. Informațiile obținute direct de la cel în cauză ori de la alți deținuți erau completate cu date extrase din dosarul fiecăruia, iar în cazurile mai deosebite se recurgea chiar la serviciile anchetatorilor de la securitățile de origine. Astfel că atunci când acțiunea de reeducare va demara, cei interesați vor cunoaște profilul psihologic și deja, cu aproximație, starea de spirit a fiecărui deținut în parte, ceea ce le va permite să acționeze în consecință.

Paralel cu aceste preparative, colonelul Crăciun și statul său major de politruci mai acționau și în alte direcții mai greu de sesizat, la acea oră, de noi deținuții. Și totuși unele lucruri nu puteau rămâne multă vreme neobservate. Așa, de pildă, la un moment dat s-a băgat de seamă că dintre noi încep să dispară personalitățile, adică acele persoane care, prin poziția lor morală, politică sau culturală, aveau oarecare influență asupra celorlalți deținuți. La început s-a crezut că aceștia au fost izolați în Zarcă sau în alte secții ale închisorii ori duși pe undeva la anchetă. Până la urmă însă s-a vădit că ei fuseseră izolați pentru a fi prelucrați și convinși să accepte reeducarea și acceptând-o să-i determine și pe alții să o facă. Și spre deziluzia noastră, a marii mase de deținuți, foarte mulți dintre ei au sfârșit prin a fi convinși (prin ce metode oare?), devenind, astfel, în mâna colonelului Crăciun "marea armă secretă" cu care va reuși să-i determine pe mulți dintre noi să capituleze. Au fost însă destui și dintre cei care au rezistat ispitei de a se elibera înainte de termen, precum și tuturor presiunilor care s-au făcut asupra lor și au rămas credincioși idealurilor pentru care intraseră în închisoare și demnității de om. Printre aceștia se numără și figura devenită legendă a profesorului George Manu, de care am amintit, mai sus. Acesta a fost scos, în repetate rânduri din Zarcă, unde a executat cea mai mare parte din detenție, și dus în fața colonelului Crăciun care a încercat prin diferite metode (promisiuni, amenințări, șantaj etc.) să-l determine să accepte reeducarea și să devină un fel de intermediar între deținuți și administrație. Spre cinstea lui, profesorul George Manu a refuzat cu demnitate orice târguială cu cei pe care îi considera ceea ce, de fapt, erau: călăi ai neamului. Și profesorul George Manu a plătit cu viața această sfântă "încăpățânare", căci, grav bolnav fiind de t.b.c., i s-a refuzat, drept represalii, printre altele, și asistența medicală. A murit la infirmeria închisorii, unde fusese internat când era prea târziu.

Tot în această perioadă s-a mai petrecut un fapt demn de luat în seamă. Pe culoarele închisorii au apărut figuri noi de gardieni sau caralii cum le spuneam noi care nu i-a înlocuit, ci numai i-a dublat pe cei vechi. Toți aceștia erau tineri, erau stilați și școliți și, mai ales, nu erau abrutizați ca ceilalți. În relațiile cu noi deținuții erau foarte politicoși, ni se adresau, spre uluirea noastră, cu domnule și cu dumneavoastră și manifestau o oarecare stângăcie caracteristică începutului de carieră. Nu se amestecau în treburile celorlalți gardieni, ci se mulțumeau să ne supravegheze și să încerce să ne cunoască. Aveau voie să deschidă celulele și să discute cu noi anumite lucruri. Uneori chiar scurte interogatorii. După felul cum acționau era limpede că misiunea lor era aceea de a ajuta pe ofițerii politici în munca lor de documentare.

Și, în această atmosferă, pe la sfârșitul anului 1961, s-a răspândit deodată vestea că a început reeducarea. Comunicatele care se difuzau prin Morse anunțau diferite surse că pe cutare secție, la celulele cutare și cutare, au fost înființate "cluburi" în care oamenii citesc, joacă șah ori discută. Vestea a fost primită de deținuți în mod diferit. Cei mai mulți, care nu știau nimic sau știau foarte puțin despre ceea ce se întâmplase la Pitești, au primit-o cu nepăsare, iar unii dintre ei cu oarecare interes chiar. Cei care erau edificați asupra fenomenului, sau cei care trecuseră prin acest iad, au primit-o cu îngrijorare, unii cu teamă chiar. Întâmplător, în momentul răspândirii acestei vești, stam în celulă cu un băiat, S.M., care fusese student la Filosofie, în Iași și care trecuse prin Pitești. Acesta când a auzit de reeducare s-a îngălbenit și timp de trei zile nu a scos un cuvânt. După ce s-a mai liniștit, într-una din zile, prinzând un moment prielnic, m-a tras într-un colț și mi-a spus:"Dacă începe reeducarea și se reeditează ceea ce s-a întâmplat la Pitești, eu mă sinucid." Am crezut, în primul moment, că a luat-o razna. Dar nu, n-o luase. Omul era perfect lucid. Apoi, în zilele următoare, mi-a relatat cu lux de amănunte ceea ce se întâmplase, de fapt, la Pitești. M-am cutremurat de cele ce am auzit și abia atunci am înțeles spaimele prietenului meu.

Peste câteva zile știrea a fost confirmată oficial. Într-adevăr, reeducarea începuse.

Demostene Andronescu

ÎNCREMENIRE

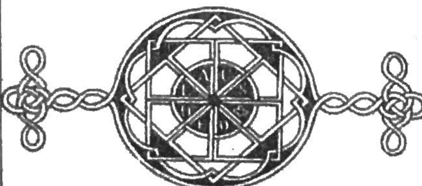
A-ncremenit și timp, și necuprins
Și sufletul ni s-a sleit ca săul,
Nimicul ca pecinginea s-a-ntins
Oprind pe loc și binele și răul.

Eternu-a pus pecete devenirii
Și s-a oprit din curgere durata,
Ascuns pe undeva-n afara firii
Destinul ciung nu-și mai învârte roata.

Nimic nu se întâmplă și nimic
Din câte sunt sub cer nu mai tresaltă,
Sărmana lume cu durerea-n spic
De Dumnezeu a fost lăsată baltă.

Pe fondul sur al timpului-mpietrit
Suntem antice basoreliefuri,
Tocite statuiete de granit
Pe-alocuri cu reflexe de sidefuri.

Aiud, 1959

PACATUL DE-A SLUJI LA DOI DOMNI

de Constantin Iorgulescu

De prea multe ori suntem tentaţi să-i scuzăm pe oameni motivând că n-au ştiut. Şi-o facem cu uşurinţă chiar şi atunci când suntem convinşi de contrariul. Găsim că este elegant să ne arătăm înţelegători cu slăbiciunile altora. Cum nimeni nu ne-a pus judecători, şi prin asta nu ne-am asumat vreo răpundere, cum în nici un fel nu suntem afectaţi personal, ce ne costă să ne arătăm generoşi? Nu pierdem nimic, dimpotrivă. Creăm obligaţia de a fi tratat la fel, adică să ni se treacă şi nouă cu vederea, când va fi cazul, micile noastre derogări de la adevăr, dreptate sau cinste. Starea de complacere în situaţie este, oricum, profitabilă. Aşa am ajuns să scuzăm, să acceptăm tacit, fără reacţie, abdicarea guvernanţilor de la orice principii morale, corupţia generalizată a administraţiei, păcălirea în masă a celor slabi de minte şi de conştiinţă în jocuri de **"întrajutorare"**. Deci, dacă degradarea pe toate planurile continuă, dacă decăderea s-a banalizat, înseamnă, după unii, că nici nu merită să-i acordăm atenţie; cu atât mai puţin să-i cercetăm cauzele.

Mulţi din cei ce ar trebui să vorbească tac. Vorbesc în schimb cei ce ar trebui să tacă. Iau cuvântul în adunări, scriu în ziare, mulţi trăgându-şi colacul pe spuză proprie, acoperindu-şi, cei mai mulţi, ca mâţa, creaţiile originale din **"anii lumină"**. Nu sunt puţini nici cei ce, cu bună ştiinţă, produc cuvinte potrivite pentru extinderea şi adâncirea confuziei. Se confecţionează justificări, se execută întoarceri din condei, se emit explicaţii bune pentru toate relele, oricât de mari, oricât de evidente. Cei prinşi în flagrant zâmbesc şi se scuză: **"n-am ştiut"**. Şi pare cât se poate de plauzibil într-o ţară în care ministerul public (procuratura) nu ştie cine fură, armata nu ştie cine trage, iar dl. Iliescu nu ştie cine i-a chemat pe mineri, deşi le-a vorbit şi la venire şi la plecare. Nimeni nu ştie nimic. De-atâta neştiinţă asumată şi acumulată, îmi vine să zic, parafrazându-l pe Gabriel Garcia Marquez, că trăiesc într-un veac de puţinătate... mintală.

Românii nu au scuza prostiei. Nu au nici izbucniri pasionale ca la popoarele cu năluciri mesianice. Nu sunt deloc deficitari la capitolul judecată, în vădit contrast cu conducătorii lor, eternii "tovarăşi", de-o jumătate de veac îndulciţi la pomana puterii, mereu aceiaşi, cei pe care i-a produs, şi promovat, în ani de intensă funcţionare, maşina comunistă a inversselecţiei. Categoric, nu neştiinţa, nu slăbiciunea intelectuală e păcatul ce ne macină. Românii sunt informaţi, inteligenţi, avizi de muncă şi afirmare; când rentează. Cum după îndelungata înşelăciune a socialismului a urmat cacialmaua neocomunistă, e firesc să-i vedem pe indivizi nesiguri, temători. Opăriţi cu ciorba vechiului regim, acum suflă discret, cu circumspecţie, în borşuleţul domnului Iliescu.

Pentru toţi oamenii, cu excepţia retardaţilor din guvern şi parlament, starea ţării e de-o gravitate ce impune alarma. Nici situaţia din ţările vecine nu este liniştitoare: conflicte deschise, tensiuni mocnite, dueluri diplomatice cu armele duplicităţii şi arme-arme. Apetitul de distrugere, de sânge, de violenţă, de senzaţie tare este cultivat pe sute de canale de televiziune, de emisiuni radio, de publicaţii. Trăim într-o lume bolnavă şi despre starea ei, deşi se vorbeşte enorm, nu se rosteşte o vorbă ca lumea. Nu ştiu, lipseşte curajul viril de a spune lucrurilor pe nume sau diagnosticul letal e stabilit, nu mai e nimic de făcut.

Ca fiecare om, fiecare popor îşi are păcatul lui preponderent, de la care i se va trage, până la urmă, şi dispariţia. Dacă unele neamuri s-au ameţit, o vreme, cu visuri de mărire şi glorie, dacă foamea şi speranţa săturării au provocat migraţia popoarelor, noi românii am trăit împăcaţi cu mioriticul nostru spaţiu, cu sărăcia, mult-puţin, ce-am agonisit-o, iar glorie, dacă ne-am câştigat, am obţinut-o apărându-ne, nu cucerind teritorii şi bogăţii străine. Asta nu înseamnă că nu avem şi noi păcatele noastre. Nu în întregime, dar ceva tot e adevărat în povestea cu neexploziva mămăligă. Suntem în stare să suportăm batjocuri şi injurii mult peste nivelul omului cu demnitate. Avem slăbiciuni, neîmpliniri, laşităţi, dar peste ele, păcatul nostru real este, cred eu, convingerea, deloc confirmată de practică, nu-mi explic cum căpătată, că până la urmă "îi păcălim noi". Ne-am învăţat să ne prefacem a-i sluji cu credinţă pe cei ce ne stăpânesc, până în clipa când nu mai sunt în stare să ţină hăţurile. Atunci o-ntoarcem şi dăm pe ei, cu ce-apucăm. Imediat după 23 august 1944 a apărut, din autentică sorginte populară, strigătura: "Uite aşa cum ne vedeţi,/ **I-am.....în cur pe nemţi/ Ş-uite acuş, acuş, acuş/ O să-i ....şi pe ruşi."** Umorul popular, suculent, e una şi realitatea istorică alta; s-a dovedit. După cum unul este nivelul intelectual şi moral ce se poate cere masei de oameni de rând şi altul cel ce trebuie să se pretindă clasei conducătoare, categoriei răspunzătoare de starea unei naţiuni. Filozofia împăcării caprei cu varza, practica şmecheririi, ş-a unuia şi a celuilalt, e greşala cotidiană, care, pe termen lung devine însă eroarea noastră fundamentală, păcatul nostru de moarte.

Nu ştiu cât dreptate are Alain Besancon când, luându-şi-l în sprijin şi pe sfântul Toma d'Aquino, susţine că prostia ar fi un păcat. Dar sunt sigur că practica diplomaţilor de a hotărî soarta mulţimilor într-o competiţie de "inteligenţă" în care argumentele sunt minciuna, şantajul, ameninţarea, călcarea cuvântului dat, trădarea de frate, păcat este. Din toată sforţarea asta, până la urmă, singurul câştigător este marele maestru al înşelăciunii (diplomaţiei), Satan, duşmanul Omului.

*

* *

Există temeri că acei conducători ai lumii, "înţelepţii", au avut, şi cum nu sunt genul care să renunţe uşor, mai au încă, sumbre intenţii privind soarta României şi a românilor. Unele fapte, istoriceşte consumate, (Yalta, Malta) par să le confirme.

În anii premergători celui de-al doilea război mondial existenţa României, ca ţară, a stat în cumpănă, căci erau mulţi cei ce-i doreau dezmembrarea. Dumnezeu însă n-a ţinut cont de părerile şefilor de guverne. Totdeauna, când a vrut să salveze un popor, a ridicat din el profeţi, oameni dreptstătători. La ceas de grea încercare, atunci, a dăruit şi românilor bărbaţii de care aveau nevoie. S-au ridicat astfel, în faţa poporului, Iuliu Maniu, conducătorul Partidului Naţional şi Corneliu Codreanu, şeful Legiunii Arhanghelul Mihail, şi trecând peste diferenţele de vârstă şi concepţii dintre ei,, în văzul lumii, şi-au dat mâna şi astfel au reuşit, pentru prima şi ultima oară pe aceste meleaguri, să răstoarne, prin alegeri libere, guvernul de la putere. Grea şi scump plătită victorie! Amândoi au sfârşit ucişi de răzbunarea ocultei: Codreanu mai întâi, sugrumat, împreună cu alţi treisprezece camarazi, şi îngropat sub beton şi sub acid sulfuric, la Jilava, Maniu murind singur în celulă la Sighet, ros de boală şi viermi, de viu. Jertfa lor, şi a altor sute de mii de români, n-a fost în zadar. Ţara şi românii câţi îşi mai spun azi pe nume există încă.

Nu i-am cunoscut. N-am avut ocazia să văd pe nici unul dintre aceşti doi titani. În închisorile prin care amm trecut am auzit multe despre ei, de la cei care le-au fost aproape. Se povesteau lucruri obişnuite, dar şi unele ieşite din comun, extraordinare. Ce am văzut eu însumi, şi m-a mirat, era emoţia de care erau cuprinşi povestitorii. Când Ghiţă Pele pronunţa cuvântul "Căpitanul" ochii i se aprindeau şi faţa lui bătucită de muncă şi de securitate căpăta o aură, o strălucire din altă lume. Când nea Ionică Moldovan, la Constanţa, ne povestea întâmplări de pe vremea când lucra la Casa Verde, cot la cot cu Corneliu Codreanu, cum ţineau vinerea post negru, până la apusul soarelui, se transfigura. Şi vocea îi căpăta alt timbru, ceva străin, ca de dincolo. Observând asta atunci, mai târziu mă întrebam, cum a putut acest bărbat să-i marcheze în aşa măsură pe cei din jur, încât şi după ani, după multe suferinţe îndurate pentru crezul lui, să-i rămână credincioşi, să fie prinşi de emoţie, amintindu-şi-l.

Mă uit în jur, văd pustiu şi frigul îngrijorării îmi dă frisoane. O întrebare mă chinuie: Unde sunt bărbaţii ţării? Unde sunt legionarii, în rânduri compacte, gata să-l urmeze la moarte, şi dincolo de ea, pe acest trimis al Arhanghelului? Ce-a mai rămas din nepământeasca frumuseţe a Mişcării ridicate de Căpitan? Trăim, azi, în împărăţia văcarilor. Ţara-i o ciurdă în neorânduială, flămândă şi murdară; comparaţia cu trecutul ne sfâşie sufletul. Cei ce au trăit acele timpuri, cei ce-au văzut cu ochii lor, şi sunt siliţi să trăiască în continuare cu "urâciunea pustiirii", nu pot să nu se întrebe cum a fost posibil atunci acea splendidă disciplină legionară, bazată numai pe dragoste? Unde mai sunt taberele acelea de muncă unde tinerii dădeau năvală, de bună voie, şi, ca să le stăvilească afluxul, conducerea masonică de atunci folosea trupele de jandarmi? Unde să fie comerţul acela legionar, care prin eficienţă, corectitudine şi mai ales strălucitoare curăţenie a reuşit să sperie plutocraţia evreiască mai rău decât marşurile şi cântecele legionare? Unde să se fi pierdut bărbaţii acestei credinţe, cei care au înfruntat, mai bine de o jumătate de veac, serviciile secrete şi pe maeştrii lor, de la Moruzov la Pacepa şi trădările, autohtone şi străine, de la Stelescu la Filby? Să fi reuşit, într-adevăr, duşmanii să sleiască energiile sufleteşti ale neamului românesc? Dacă nu, cum se face că bătrânii legionari nu reuşesc, după patru ani, să înjghebe un partid credibil?Să fi ajuns oare cei care i-au sfidat pe Carol şi pe Antonescu, pe esesiştii lui Hitler şi pe enkavediştii lui Stalin, să se teamă acum de oamenii dlui. Măgureanu, mulţi dintre ei cu dificultate spălaţi şi deodorizaţi după cufureala din timpul revoluţiei?

Unde e tineretul de altădată care în clipele grele a ştiut să ia, din mâinile tremurătoare ale bătrânilor, făclia nădejdii şi s-o ducă mai departe? Şi unde sunt bărbaţii, dreptstătători ai acestui neam, ce-au ştiut, la vreme de primejdie, să-şi dea mâna şi într-o singură voinţă să salveze ţara?

Nimeni nu-i obligat să ridice de jos, şi să poarte, o povară ce-i depăşeşte puterile. Urmaşul lui Iuliu Maniu cel ce a înfruntat cu neclătinată cinste poliţia austro-ungară, pe regele dezaxat, camarila iudeo-masonică şi pe atotputernica metresă regală, Elena Wolf-Lupescu, ar trebui să cunoască dificultatea misiunii, să ştie la ce se angajează. Ejenant, cred eu, să fii Corneliu Coposu şi să publici articole în revista, nedezminţit comunistă, **"Magazin istoric"**, să subscrii la ideile puse în circulaţie de pseudoistoricii carlişti, antonescieni sau ceauşişti. Ştiu, e greu să duci pe umeri povara răspunderii moştenirii **"Sfinxului de la Bădăcini"**, în vremi aşa tulburi. E greu numai, după atâţia ani de izolare în temniţă, să stai de vorbă cu schingiuitorii şi cu fiii schingiuitorilor de neam. Şi, mai ales, e greu, într-o lume a confuziei, labilităţii şi vânzării să te fereci în dârzenie, asemeni marelui tău înaintaş.

"Nu poţi sluji la doi domni". Nu eu am spus asta, eu doar mă cutremur rostind-o. Căci, cred, nu poţi fi urmaşul lui Iuliu Maniu şi să vorbeşti ca Spălăţelu. Şi e ridicol să rămâi în istorie doar pentru că **"i-ai pus sula-n coastă"** lui Ion Iliescu; afirmaţia aparţine francofonului nostru preşedinte. Dacă la atât ni s-au redus puterile, rău am ajuns.

Să mă ierte cei care cred că am vorbit prea aspru. A fost o izbucnire, în primul rând, împotriva propriei mele slăbiciuni.

Curs elementar de religie creştină (XXV)

6. CREATIA (I). LUMEA NEVĂZUTĂ

Este îndeobşte admis de tradiţia dogmatică a Bisericii că Dumnezeu a creat mai întîi lumea nevăzută, de natură spirituală, trecînd abia apoi la creaţia lumii văzute, de natură materială. Un singur loc din Sf.Scriptură ne spune ceva mai desluşit în privinţa aceasta: "Ştii tu cine a hotărît măsurile pămîntului...sau cine a pus piatra lui cea din capul unghiului, atunci cînd stelele dimineţii cîntau laolaltă şi toţi îngerii mă sărbătoreau?" (IOV, 38, 5-7). În ce-l priveşte pe om, el a fost creat cel din urmă, ca un fel de corolar şi sinteză a întregii creaţii, legat prin duh de "cele nevăzute", iar prin trup de "cele văzute", reunind deci în sine spiritul şi materia, ceea ce reprezintă un mod de existenţă unic în univers.

Biblia nu se referă explicit şi detaliat la creaţia lumii nevăzute. Referatul biblic al creaţiei **în şase zile** (numit de aceea şi **hexameron**) dă seama numai de creaţia lumii văzute, sensibile (FACEREA, 1, 2-31). În ce priveşte primul verset ("La început a făcut Dumnezeu cerul şi pămîntul"), el a putut fi interpretat în felul următor: "Cerul înseamnă lumea spirituală, după cum pămîntul înseamnă lumea materială. În acest loc, prin cer nu se poate înţelege cerul văzut, creat abia în ziua a doua, ci cerul nevăzut, cu locuitorii lui, îngerii, întrucît adesea în Sf.Scriptură îngerii sînt arătaţi ca locuitori ai cerului, iar oamenii ca locuitori ai pămîntului." (&&& **Teologia dogmatică şi simbolică**, vol.I, p.485).

Sfinţii Părinţi sînt de părere că Revelaţia n-a lăsat în referatul biblic despre creaţie nici o menţiune privitoare la lumea îngerilor din pricina tendinţei vechilor evrei spre idolatrie şi politeism; aflînd de existenţa puterilor cereşti, ei ar fi putut să le înţeleagă greşit, alunecînd lesne spre rătăciri primejdioase.

Găsim totuşi referinţe precise la lumea îngerilor în alte locuri ale Sfintei Scripturi, fără însă ca învăţătura despre ei să apară vreundeva sistematizată. Astfel la NEEMIA (9,6) citim: "Numai tu esti Domn şi numai tu ai făcut cerurile, cerurile cerurilor şi toată oştirea lor...Tu dai viaţă la toate şi ţie ţi se închină oştirea cerurilor". Iar Sf. Apostol Pavel zice: "Pentru că în Acesta au fost făcute toate, cele din ceruri şi cele de pe pămînt, cele văzute şi cele nevăzute, fie tronuri, fie domnii, fie căpetenii, fie stăpîniri (nume date diferitelor cete ale ierarhiei cereşti -n.n.). Toate s-au făcut prin El şi pentru El" (COLOSENI, 1, 16).

În **Crez** se mărturiseşte limpede credinţa creştinească în Dumnezeu ca Făcător şi Atoţiitor "al tuturor celor văzute **şi nevăzute**" (subl.n.). Sfinţii Părinţi afirmă unanim, cu toată tăria, existenţa şi primatul creaţiei nevăzute. "Mai întîi - zice Sf.Grigore de Nazianz - a cugetat Dumnezeu puterile îngereşti şi cereşti, iar gîndul a devenit faptă, împlinită prin Cuvîntul şi desăvîrşită în Duhul Sfînt". Iar Sf.Ioan Damaschin îl susţine: "Sînt de părerea lui Grigorie Teologul. Căci trebuie să fie zidită mai întîi fiinţa spirituală, apoi cea sensibilă, şi numai în urmă, din cele două, omul însuşi" (**Dogmatica**, ed.cit., p.49).

Însă tratatul creştin clasic despre îngeri, intitulat **Ierarhia cerească** (trad.rom. C.Iordăchescu, Chişinău, 1932), îi aparţine lui Dionisie Pseudo-Areopagitul (sec.V; deci fără nici o legătură cu acel Dionisie Areopagitul menţionat în FAPTE, 17, 34). În docrina cu privire la îngeri, Biserica se întemeiază atît pe referinţele răzleţe din Scripturi, cît şi pe acest tratat areopagitic.

, Astfel, se vorbeşte de **nouă cete îngereşti**, grupate în trei clase sau ranguri ("îngeri" este atît o denumire generică, cît şi numele propriu al uneia dintre cele nouă cete):

I. 1) Serafimi; 2) Heruvimi; 3) Scaune (Tronuri);
II. 4) Domnii; 5) Puteri; 6) Stăpîniri;
III. 7) Începători; 8) Arhangheli; 9) Îngeri.

"În ce anume constă deosebirea între cetele îngereşti, ca şi de ce există ea, rămîne pentru noi un mister" (&&& **Teol. dogm. şi simb.**, vol.I, p 491). Pare însă certă dispunerea lor ierarhică, Serafimii fiind cei mai apropiaţi de Dumnezeu, iar Îngerii cei mai apropiaţi de oameni (de unde şi credinţa în "îngerii păzitori").

După mărturiile scripturistice, numărul îngerilor este imens: "Mii de mii îi slujeau şi miriade de miriade stăteau înaintea lui (a "Celui-vechi-de-zile" - n.n.)..." (DANIEL, 7, 10). "Şi deodată-s-a văzut...mulţime de oaste îngerească lăudînd pe Dumnezeu..." (LUCA, 2, 13). "Şi am văzut şi am auzit glas de îngeri mulţi, de jur-împrejurul tronului şi al fiinţelor şi al bătrînilor, iar numărul lor era zeci de mii de zeci de mii şi mii de mii. ." (APOCALIPSA, 5, 11). Este vădită, mai ales la Daniel şi Ioan, încercarea de a da expresie unui număr omeneşte inexprimabil.

Îngerii, deşi fiinţe pur spirituale, nici nu au existat dintotdeauna, nici nu au provenit din Dumnezeu prin "emanaţie" (cum au ajuns să înveţe o serie de eretici), ci ei au fost **creaţi** de Dumnezeu **din nimic**, asemenea întregii zidiri. Natura lor este de duhuri pure, deci imateriale şi necorporale, superioare omului, dar inferioare lui Dumnezeu, pe Care-L slujesc, în deplinătatea raţiunii şi a libertăţii lor, iar nu din vreo rînduială constrîngătoare. "Nu sînt oare toţi [îngerii] duhuri slujitoare?", întreabă retoric Sf.Apostol Pavel (EVREI, 1, 14). Menirea lor este dublă: în raport cu Dumnezeu, rostul îngerilor esre să-L preamărească, liberi şi fericiţi, după dreptate şi înţelepciune, în chip veşnic; în raport cu lumea, ei sînt executori ai poruncilor dumnezeieşti privitoare la aceasta, vestitori ai voii lui Dumnezeu şi sprijinitori ai oamenilor pe calea mîntuirii. "Ei - zice Sf.Ioan Damaschin - păzesc porţile pămîntului, sînt înaintestătătorii neamurilor şi ai locurilor, după cum le-a fost dat lor de către Creator, călăuzindu-ne şi ajutîndu-ne în lucrurile noastre" (op.cit., p.48). Cuvîntul grecesc **ánghelos** înseamnă, de altfel, tocmai "sol, vestitor, crainic, trimis"; aşa se face că denumirea de "înger" a putut fi aplicată, chiar şi-n textele sfinte, unor oameni (în condiţia lor de **trimişi** ai lui Dumnezeu), ca de pildă lui Ioan Botezătorul (a se vedea MATEI, 11, 10), pe care tradiţia răsăriteană îl şi cunoaşte de altfel drept "Ioan, Îngerul Pustiei" (reprezentat iconografic chiar cu aripi îngereşti). "Starea îngerească" este una dintre formulările generice cele mai frecvente ale idealului mistic creştin.

Deşi îngerii sînt duhuri **(pneumata)**, fiinţe raţionale, imateriale şi nemuritoare, trebuie totuşi arătat că, raportaţi la divinitate, ei rămîn mărginiţi, neposedînd nici înţelepciunea, nici puterea, nici omniprezenţa lui Dumnezeu. Îngerii se află în fiecare clipă într-un loc anume, poruncit de Dumnezeu, după grija şi înţelepciunea Sa. Ei nu posedă ubicuitate. Deşi nevăzuţi prin firea lor, ei pot lua uneori, cu voia lui Dumnezeu şi spre mai buna împlinire a slujbei ce le este încredinţată, chip omenesc, păstrînd însă semnul distinctiv al aripilor îngereşti (aşa cum îi aflăm reprezentaţi în icoane). Sfînta Scriptură consemnează numeroase **angelofanii** (arătări îngereşti), atît în Vechiul cît şi în Noul Testament. Să cităm cîte una din fiecare: "Şi pe cînd vorbeam în rugăciunea mea, iată un om, Gavriil (de fapt unul dintre Arhangheli - n.n.), pe care l-am văzut în vedenia mea cea de la început, în zbor grăbit, se apropie de mine pe la vremea jertfei de seară" (DANIEL, 9, 21); "Şi iată s-a făcut cutremur mare, că îngerul Domnului, coborînd din cer şi venind, a prăvălit piatra şi şedea deasupra ei. Şi înfăţişarea lui era ca fulgerul, iar îmbrăcămintea lui albă ca zăpada" (MATEI, 27, 2-3). Numeroase angelofanii sînt relatate şi în literatura creştină ulterioară, sfinţii fiind adesea învredniciţi a vedea astfel de "arătări".

Două dintre făpturile îngereşti sînt mai bine individualizate în conştiinţa creştină: Arhanghelul Gavriil (purtătorul veştilor divine) şi Arhanghelul Mihail (conducătorul "cu spadă de foc" al legiunilor cereşti). Iconografia ortodoxă îi reprezintă adesea (Sinodul VII ecumenic a hotărît definitiv cinstirea şi zugrăvirea îngerilor), tradiţia populară numindu-i şi Sfinţii Voievozi (după tălmăcirea românească veche a respectivului termen grecesc). Biserica îi sărbătoreşte la un loc, în ziua de 8 noiembrie.

Mărturisirea Ortodoxă (1, XX; ed.cit.p.38) ne învaţă că "îngerii au rămas în harul lui Dumnezeu pe vecie, ca unii ce nu s-au întovărăşit cu Lucifer spre a se împotrivi lui Dumnezeu. Şi pentru aceasta, căpătînd acest har, ei nu pot să mai greşească niciodată, dar nu datorită firii lor, ci datorită harului de la Dumnezeu". Este vorba aici, prin urmare, de sfinţenia şi impecabilitatea (= imposibilitatea de a mai săvîrşi păcat) de care îngerii s-au învrednicit pe vecie în faţa lui Dumnezeu, prin stăruinţa lor în bine şi prin rezistenţa la ispită. Sf.Ioan Damaschin ne desluşeşte starea aceasta: "Ei au din afară sfinţenia fiinţei lor, de la Duhul...Ei cu greu se înclină spre rău, dar nu sînt prin firea lor neînclinaţi. Acum, însă, **au ajuns neînclinaţi**, nu din pricina firii, ci prin har şi stăruinţă în unicul bine" (op.cit., pp.47-48). Principiul absolutei libertăţi a creaturii se aplică aşadar şi în cazul de faţă.

Prin aceasta îngerul rămîne un ideal pentru om; aşa cum arătam, despre marii înduhovniciţi se spune adesea că au atins "starea îngerească". Iisus spune într-un loc: "Căci la înviere, nici nu se însoară, nici nu se mărită, ci sînt caîngerii lui Dumnezeu în cer (MATEI, 22, 30).

Dar nu toţi îngerii au rămas în slava în care au fost creaţi de Dumnezeu. Revelaţia creştină cuprinde şi învăţătura despre "îngerii căzuţi", numiţi mai adesea diavoli, demoni sau draci (uneori chiar nominalizaţi, mai ales în tradiţia ezoterică: Belzebut, Azazel etc.). În opoziţie cu îngerii cei buni, demonii sînt reprezentaţi în chip hidos: negri, cu coarne, cu copite, cu gheare, cu aripi de liliac ş.a.m.d. După unii, aceştia ar fi constituit la origini cea de-a zecea ceată îngerească. Urmînd însă pilda căpeteniei lor, Lucifer (popular: Luceafărul), ei s-au răzvrătit împotriva Creatorului, mînaţi de orgoliu (considerat izvor al tuturor celorlalte păcate), voind, nebuneşte, să fie deopotrivă cu Dumnezeu, ba chiar mai presus de Acesta (a se vedea, de exemplu, ISAIA, 14, 13-14 sau II TESALONICENI, 2, 4). Au căzut aşadar din proprie voinţă, făcînd abuz de libertatea lor (cum i se va întîmpla mai tîrziu şi omului). Deşi creaţi buni, asemenea celorlalţi îngeri, ei **au devenit răi**, ieşind din comunitatea harică cu Dumnezeu, încă dinainte de facerea omului. Mîntuitorul ne destăinuie laconic: "Am văzut pe satana ca un fulger căzînd din cer" (LUCA, 10, 18).

"Diavolul - scrie undeva Fericitul Augustin - este spirit necurat; el este bun ca spirit şi rău ca necurat; este spirit prin natură şi necurat prin păcat; dintre aceste două însuşiri, una o are de la Dumnezeu, iar a doua de la el însuşi" (a se vedea, pentru cîteva detalii în plus, şi eseul nostru **Gîlceava dracului cu lumea**, în "P.c.", nr.7/31-1993, pp.10-11). Astfel ceata diavolilor şi-a atras pedeapsa veşnică, fără putinţă de mîntuire (a se vedea şi II PETRU, 2, 4 sau IUDA, 1, 6). Sf.Ioan Damaschin explică: "Ceea ce este moartea pentru oameni, aceea este căderea pentru îngeri. După cădere ei nu mai au posibilitatea pocăinţei, cum n-o mai au nici oamenii după moarte" (op.cit.,p.50). Teoria origenistă despre **apocatastază** (presupusa restaurare viitoare a tuturor, chiar şi a îngerilor răi) a fost condamnată de către Sinodul V ecumenic. "Îngerii căzuţi" fiind făpturi exclusiv spirituale, păcatul lor este cu atît mai mare şi mai ireversibil decît al omului (care se află în trup). Fiind neinfluenţaţi de cineva şi neîmpiedicaţi de ceva, ei au păcătuit printr-o hotărîre cu totul liberă şi conştientă, rupîndu-se total şi definitiv de Dumnezeu, înveşnicindu-se într-o stare de rău absolută (pe cînd îngerii buni, tot în mod liber şi conştient, s-au înveşnicit, trecînd proba ispitei, într-o absolută stare de bine).

Dar diavolul a devenit nu numai opusul lui Dumnezeu şi al îngerilor în eternitate, dar şi pizmuitorul şi vrăjmaşul omului şi al întregii creaţii văzute. Neputînd să-L înfrunte pe Dumnezeu în absolut, el a ales să-L înfrunte în natură, în istorie şi-n sufletul omului. De ce-l îngăduie Dumnezeu? Pe de o parte ca mijloc de încercare şi de întărire a celor buni, iar pe de altă parte ca mijloc de pedeapsă a celor răi. Totuşi diavolul, "tatăl minciunii" (IOAN, 8, 44) şi "înşelătorul" a toată lumea (APOCALIPSA, 13, 14), domn peste împărăţia întunericului (COLOSENI, 1, 13) şi a morţii spirituale (EVREI, 2, 14), nu este lăsat de Dumnezeu să acţioneze în lume peste puterea de rezistenţă a oamenilor; pe de altă parte, el nu se poate atinge de libertatea lor (a se vedea şi Sf. Ioan Damaschin, op.cit., p.50). Prin rugăciune, post şi priveghere, prin toate "armele lui Dumnezeu" indicate de Sf.Apostol Pavel (EFESENI, 6, 11-17), puse la îndemînă prin Hristos, omul poate avea biruinţă asupra diavolului şi a slujitorilor acestuia.

În fine, e bine să mai avem în vedere şi această precizare a Sf.Ioan Damaschin (loc.cit.): "Nici îngerii lui Dumnezeu, nici demonii nu cunosc cele viitoare; cu toate acestea proorocesc. Îngerii proorocesc pentru că Dumnezeu le revelează şi le porunceşte să proorocească. De aceea se realizează toate cîte se spun prin ei. Dar şi demonii se întîmplă să proorocească: uneori pentru că văd cele ce se petrec departe, alteori prin simplă conjectură. De aceea cel mai adesea ei mint şi nu trebuie crezuţi, cu toate că uneori mai spun şi adevăruri, în chipul în care am arătat". (va urma)

VASILE A.MARIAN

TEOLOGIA MISTICA şi DOGMATICĂ

P.S. A se vedea ERATA de la pag.15

NICHIFOR CRAINIC ortodoxie și clasicism

2. În Bizanț, prin urmare, nu poate fi vorba de o soluție de continuitate a culturii antice, de o noapte medievală ca în Apus. Aici avem a face de la început cu o simbioză și cu un proces neîntrerupt de asimilare a clasicismului în creștinism. În lumea elină, cu filosofi ce se ridicaseră până la ideea monoteistă, e drept, eșafodată pe serii de concepte subordonate și de zeități mitologice; în lumea aceasta cu credința că există fii de muritoare și de zei, cum foarte just observă Ch.Guigneberg, doctrina Dumnezeului înomenit găsea un fond aperceptiv pe care se grefa. Era ca o pregătire și ca o așteptare a descoperirii mântuirii. Evanghelistul Ioan vorbea de Logosul întrupat, iar Logosul era o idee familiară gândirii grecești. Apostolul Pavel, în predica din areopagul atenian, făcea apel la ideea Dumnezeului necunoscut, tot așa de familiară înțelepților, cari îl ascultau, și nu le venea greu să se convertească de la întâiul contact cu noua credință; iar altă dată, în Epistole, le cita poeții naționali. Creștinismul apostolic apare, deci, între Elini, procedând pedagogic: făcând apel la elementele similare din spiritul lor pentru a înscrie mai ușor noua doctrină a Evangheliei.

Printre noii convertiți sunt mulți intelectuali greci, filosofi și scriitori, cum e Dionisie Areopagitul și atâția alții după el, care, în lumina noii lor conștiințe creștine, înțeleg ceea ce e convenabil sau nu din cultura păgână de unde veneau. Și tot astfel, cărturarii creștini ai primelor veacuri merg și studiază la școalele celebre ale păgânilor filosofia și literele. Nu trebuie să ne facem o idee greșită despre centrul cultural al lumii antice și medievale, căutându-l în Occident, prin analogie cu actuala configurație intelectuală a Europei. Chiar când Roma Cesarilor își trăia apogeul politic, centrul intelectual al imperiului rămăsese tot Atena lui Pericle, unde veneau să studieze gânditorii, oratorii și scriitorii latini. Și acest centru se multiplică nu spre Apus, cum și-ar închipui publiciștii noștri, ci spre Răsărit: Alexandria lui Machedon, Antiohia lui Chrisostom, ca să se concentreze în urmă toate în marele rug aprins pentru toată lumea medievală: Bizanțul ortodox. Păgânii veacurilor primare veneau la creștinism din aceste școli, iar creștinii mergeau la ele să studieze. La început spiritul acestui învățământ se înfățișează ca o simbioză creștino-păgână. Doi oameni de geniu, Origen al nostru și Plotin, adversarul doctrinei creștine, sunt colegi de studii la același dascăl alexandrin, Ammonius Saccas, despre care nu se știe bine dacă a fost creștin sau păgân. Dar și Origen e influențat de platonism, și Plotin e influențat de creștinism. De altfel, neoplatonismul în dezvoltarea lui ulterioară, chiar când își păstrează titlul păgân, e din ce în ce mai puternic colorat creștinește. Expresia acestei simbioze inițiale, care nu e încă o asimilare desăvârșită a esenței păgânismului, e Universitatea creștină din Alexandria, unde strălucește întâiul nostru filosof, Clement Alexandrinul, la sfârșitul secolului II, a cărui metodă constă în formularea doctrinei evanghelice cu expresiile filosofiei eline.

La el și la Justin Martirul, filosof grec convertit, găsim îndeosebi precizată atitudinea creștină față de cultura antică. Nu e, cred, de prisos să fie cunoscută și de umaniștii noștri.

Respinge creștinismul cultura antică? Nu! O acceptă integral? Nici atât! El o selecționează și o asimilează în măsura în care ea nu contrazice învățătura Mântuitorului și înfățișează afinități elective cu aceasta.

Cum se explică, după modul creștin de a gândi, afinitățile elective? Umaniștii noștri știu, fără îndoială, că poeții, artiștii și filosofii antici credeau în inspirația sacră a operelor lor. Când zămisleau frumusețea sau înțelepciunea, ei oficiau, nu industrializau, și tocmai de aceea versul epopeii începe prin invocarea Muzei. În ochii Grecului, Iliada nu era o carte de literatură în sensul modern, ci Biblia sacră a poporului Eladei. Cu atât mai mult creștinismul nu se poate concepe fără principiul inspirației divine în geneza Sfintei Scripturi. Vechiul Testament e inspirat de însuși Duhul Sfânt în vederea Mântuitorului, care avea să vină. Noul Testament e inspirat de Duhul Sfânt ca învățătura lui Hristos să se transmită nealterată. Și tot astfel, poeții, pictorii, compozitorii muzicali, sculptorii și arhitecții, a căror artă s-a cristalizat în bisericile credinței creștine și în grandiosul nostru cult liturgic. Roman Melodul, cel mai mare poet al Bizanțului - Pindar al poeziei ritmice, cum îl numește Krumbacher - și ale cărui versuri le auzim cântate la strană, fără să mai știm ale cui sunt, primește în mod cu totul miraculos și brusc inspirația de a scrie.

Doctrina creștină, precum deosebește două feluri de revelații: una naturală, prin care ne explică părțile relativ bune din religiunile naturale sau păgâne, și una supranaturală, vădită ca prevestire în Vechiul Testament și îndeplinită în adevărul absolut al lui Iisus Hristos, tot astfel deosebește două feluri de inspirație atribuite celor două ordini de revelație. Din punctul acesta de vedere, inspirația ce stă la baza culturii antice, nu este sacră sau supranaturală, cum credeau Grecii, ci naturală întrucât, printre sumedeniile de imperfecțiuni ale acestei culturi, se găsesc atâtea părți bune ce converg către adevărul absolut al credinței creștine, ca spre un centru de atracție necunoscut, dar presimțit și dorit de adâncul sufletului omenesc. Dumnezeu n-a părăsit pe om după cădere, ci a căutat să-l călăuzească spre Mântuitorul: pe Ebreu prin Vechiul Testament, pe păgân prin suflul inspirației naturale. Această explicație metafizică și cristocentrică e cea mai largă și mai cuprinzătoare din încercările câte se cunosc de a găsi un sens universal culturilor omenești.

Pentru Clement Alexandrinul, cultura elină raportată la creștinism îndeplinește o funcție analoagă, nu identică, cu Vechiul Testament: "Filosofia ca îndrumare, zice el la începutul cărții ***Stromatelor,*** pregătește pe cei cari sunt chemați de Hristos la desăvârșire". Iar Justin Martirul, în ***Apologia a doua,*** exprimă astfel ideea pe care am prezentat-o: "Învățăturile lui Platon nu sunt acelea ale stoicilor, ale poeților și scriitorilor. Câte unul dintre ei a văzut, ***sub unghiul Logosului seminal divin***, ceea ce îi era omogen acestuia, și l-a exprimat bine; dar cum ei se contrazic pe ei înșiși în puncte însemnate, e limpede că n-au o știință sigură și nici o cunoaștere inatacabilă. Astfel tot ce se află bun la toți aceștia ne aparține nouă, creștinilor... Căci toți autorii, ***grație seminței Logosului, înnăscută în ei,*** au putut vedea în mod confuz adevărul. Altceva e, de fapt, germenele unui lucru și un obiect asemănător, dat după o anumită capacitate; altceva ceea ce e dat în participarea și în imitație printr-o favoare ce emană din el (adică din Logos)".

Justin întrebuințează în acest pasagiu cunoscuta expresie a stoicilor "logos spermatikos", prin care el înțelege Verbul divin. Verbul divin le-a inspirat Elinilor putința de a cunoaște adevărul, dar această cunoaștere e confuză și fragmentară, fiindcă se produce după capacitatea cu care e dotat fiecare din natură (inspirație naturală). Ea e imperfectă, dar nu e opusă cunoașterii desăvârșite, dată de același Verb divin prin participare și prin imitație, în virtutea favorii speciale care e harul creștin sau inspirația supranaturală.

Reiese limpede, sper, din această succintă expunere, atitudinea doctrinală a creștinismului, care îndreptățește faptul asimilării elementelor din cultura antică. Absorbite în subordinea ce li se cuvine, aceste elemente se contopesc cu duhul creștin în personalitățile acelor mari ierarhi, savanți, scriitori și sfinți venerați de întregul creștinism: Vasile cel Mare, Grigore de Nazianz, Ioan Chrisostom și Grigore de Nisa. Toți sunt discipolii retorului păgân Libanius din Antiohia, figură proeminentă în veacul IV. Cercetează pe rând școlile filosofice din Atena și Alexandria și adună în spiritul lor tot ce știința elină și creștină putea să le pună la dispoziție. Sinteze vii de clasicism și creștinism, singură apariția lor covârșitoare în epoca de aur a Bisericii e suficientă să rezolve problema raportului ce ne preocupă. Arta lui Libanius, care fusese și dascălul lui Iulian Apostatul, stă la baza geniului lui Chrisostom, care e unul din cei mai mari oratori ai lumii. Filosofia lui Plato e convertită definitiv la ortodoxie prin gândirea profundă a lui Grigore de Nazianz și a lui Grigore de Nisa. Ideile sale de ***asemănare*** și de ***participare***, iluminate de spiritul creștin, intră pentru totdeauna în dogmatică. Grigore de Nazianz e marele teolog al Bisericii și poet de seamă. Dar spre deosebire de imnologii ulteriori, cari vor revoluționa poezia antică scriind ritmic, după accentul vorbirii curente, el e poet tradiționalist în sensul clasicismului: poeziile sale sunt scrise în metri antici. Atât în filosofie cât și în literatură, antichitatea le dă acestor oameni, înainte de toate, ***tehnica culturii,*** care odată deprinsă, devine vehicul plin de prestigiu al noului fond creștin. Acesta e sensul și funcția "artelor liberale" sau a umanităților, cum se spune azi, care de la acea epocă vor fi cultivate fără întrerupere la Biserică.

E interesant să știm părerea despre poeții și scriitorii păgâni a unui riguros ascet cum e Vasile cel Mare, autorul regulilor după care se conduce monahismul mănăstiresc. El are un discurs întreg "Despre lectura cărților profane", adresat tineretului. Tineretul acesta era chemat să studieze Sfânta Scriptură, izvorul adevărului. Dar cum mintea lui nu putea aprofunda dintr-odată tainele Scripturii, sfântul Vasile recomandă lectura autorilor profani - clasicii păgâni - ca exercițiu pregătitor. Le dă pildă pe Moise, "care s-a exercitat în științele Egiptenilor, ce i-au slujit ca trepte ca să ajungă la contemplația marei Ființe", și pe Daniil, "care a fost instruit în înțelepciunea Haldeenilor înainte de a se dedica științelor sacre".

(continuare în pag. 10)

Despre "echidistanța" S.R.I - ului

Știrea care ne-a făcut cunoscută intenția d-lui Virgil Măgureanu de a prezenta raportul S.R.I în plenul parlamentului mi-a stârnit o reală curiozitate: doream să știu dacă dl. Virgil Măgureanu s-a eliberat de obsesia pericolului legionar.

Oamenii de rând, a căror unică sursă de informare a constituit-o aria calomniatorilor Mișcării Legionare, erau poate îndreptățiți să intre în panică atunci când au fost sesizați de apariția unor formațiuni politice de tip legionar. Dl. Virgil Măgureanu era însă cel mai indicat să știe că unele dintre aceste formațiuni, poate cele mai temerare, erau simple născociri care trebuiau să constituie pretextul pentru declanșarea alarmei cu privire la iminenta apariție a pericolului legionar. Dovada cea mai bună constă în faptul că nici un fost legionar cunoscut nu figura la conducerea acestor formațiuni. Ei bine, tocmai această constatare ar fi putut să fie un adevărat mister pentru unii analiști, nu însă și pentru S.R.I.

Era justificată întrebarea: dar ce fac foștii legionari autentici? Ce mai pun oare la cale?

S.R.I. însă, care urmărește precum umbra pe unii dintre foștii legionari, știe prea bine că cei puțini care au supraviețuit genocidului comunist care i-a vizat în mod special pe ei, mai au o singură dorință: să contribuie la cunoașterea adevărului istoric în legătură cu evenimentele în care a fost implicată o bună parte a tineretului acestei țări, în special în perioada dintre cele două războaie.

Ca să dispară suspiciunea unei activități oculte, unii dintre ei, foști deținuți politici și veterani de război, au considerat necesară organizarea unui partid politic, despre care să se știe că în el s-au încadrat unii dintre foștii legionari. Statutul și platforma program au fost elaborate în conformitate cu prevederile constituționale, în perfect spirit democratic, fapt pentru care organele judecătorești au dat aviz favorabil. Este vorba de Partidul "Pentru Patrie". Oare s-ar fi putut altfel într-un stat de drept? S-ar fi impus întrebarea: cum adică, Ilie Verdeț, Ion Iliescu, Corneliu Vadim Tudor, Adrian Păunescu, Dan Marțian, Alexandru Bîrlădeanu, precum și mulți alții care în timpul domniei comuniste, când elita acestei țări zăcea în închisori, ei trăiau și spânzurau, au în continuare nu numai dreptul la activitatea politică și la mari demnități, dar și tupeul de a pretinde interzicerea activității politice pentru fostele lor victime. Căci, precum bine se știe, dl. președinte Ion Iliescu a cerut interzicerea activității unor partide politice, printre care și a Partidului Pentru Patrie, precum și a unor publicații care nu-i sunt pe plac. Nu știe oare dl. președinte că nu are dreptul să intervină pentru anularea hotărârilor justiției?

A mai apărut nu de mult volumul intitulat "Din luptele tineretului român - 1919-1939 - culegere de texte". O bună parte din conținutul lucrării reprezintă dezbaterile din monstruosul proces înscenat de Carol al II-lea și Armand Călinescu. Este vorba de procesul în care Corneliu Codreanu a fost judecat sub acuzația de trădare de țară și de punere la cale a unei lovituri de stat. O adevărată monstruozitate! Toți martorii apărării precum Iuliu Maniu, generalul Ion Antonescu, Mihail Racoviță, Virgil Rădulescu, Constantin Petrovicescu, Dona, profesorii universitari Sextil Pușcariu, Eugen Chirnoagă, Emanoil Antonescu, Traian Brăileanu, Traian Herseni, Gheorghe Pantazi, Mihail Manoilescu, Nichifor Crainic, protopopul Ion Moța, Consilierul de la Înalta Curte de Casație, Eugen Petit, precum toți ceilalți martori ai apărării care au fost audiați, au scos în evidență absurditatea acuzațiilor.

Acuzarea a avut doi martori: pe Ghiocel Dumitru, cunoscut agent al Siguranței, care nu s-a prezentat, precum și pe tânărul de 29 de ani Ioan Hagiu, care a afirmat că, cu cinci ani în urmă, adică la vârsta de 25 de ani, făcuse parte din "Frățiile de cruce", neștiind probabil că din "Frățiile de cruce" făceau parte numai elevi de școli secundare. Nu învățase lecția de acasă, s-a încurcat în răspunsuri, a provocat ilaritate și procurorul a renunțat să-i mai pună întrebări. Ei bine! După toate aceste mărturii ale unor ilustre personalități, în lipsă totală de dovezi pentru o reală culpă, Corneliu Codreanu a fost condamnat la zece ani muncă silnică și șase ani degradare civică. Era la sfârșitul lunii mai, anul Domnului 1938! Cum, Corneliu Codreanu pentru Carol al II-lea, Armand Călinescu și întreaga lor clică, ar fi constituit un pericol, chiar întemnițat fiind, au hotărât asasinarea lui. Crima a fost comisă prin strangulare în noaptea de 29/30 noiembrie a aceluiași an, în timpul în care Corneliu Codreanu, cu încă 13 legionari, erau transportați de la temnița din Rîmnicu Sărat la Jilava. Cu toții au avut aceeași soartă. Comunicatul oficial anunța tentativa de evadare care s-a soldat cu uciderea lor. Erau transportați legați fedeleș de spetezele scaunelor.

Este lesne de înțeles că d-lui Virgil Măgureanu, precum tuturor celor ce se află în spatele lui, nu de "revitalizarea Mișcării Legionare" le este teamă, ci de intenția unora dintre foștii legionari de a contribui la cunoașterea adevărului istoric. Căci ce pericol mai pot reprezenta cei puțini rămași, cu toții septua sau octogenari?

S-a mai făcut și o slujbă de pomenire pentru Corneliu Codreanu, deci o dovadă în plus despre intenția "revitalizării Mișcării Legionare"!

Lui Armand Călinescu, alături de Carol al II-lea principal vinovat de asasinarea lui Corneliu Codreanu, i s-a ridicat un monument și a fost comemorat ca un adevărat martir, cu participarea Televiziunii, în timp ce un simplu discret parastas pentru Corneliu Codreanu, victima "martirului Călinescu", constituie pentru S.R.I. motiv de dat alarma.

Au uitat oare actualii democrați că Armand Călinescu a fost mare și tare tocmai în timpul DICTATURII lui CAROL II-lea sau poate au considerat că monumentul este bine meritat pentru faptul că, satifăcând dorința lui Carol al II-lea a pus personal la cale asasinarea lui Corneliu Codreanu?

În raportul mai sus menționat, ca nu cumva să fie suspectat de non-"echidistanță", la capitolul "Acțiuni extremiste", după ce s-a referit la pericolul extremismului de dreapta, căruia i-a acordat un spațiu foarte larg, cu privire la extremismul de stânga a ținut să precizeze că "au existat până acum câteva tentative izolate de constituire a unor nuclee și de această nuanță, dar intențiile inițiatorilor nu au avut aderența scontată".

Se mai poate îndoi cineva de "echidistanța" d-lui Măgureanu? În lumina celor de mai sus, suntem îndreptățiți să ne întrebăm: S.R.I., această importantă instituție care trebuie să fie permanent preocupată de pericolele reale care ar putea periclita siguranța Statului Român, nu are și datoria de a fi cu adevărat echidistantă și să nu arunce anatema asupra unor oameni care nu au păcătuit decât prin zelul cu care și-au iubit Țara?

TACHE ȚUNDA

NICHIFOR CRAINIC
ortodoxie și clasicism

(continuare din pag.9)

"V-am arătat - continuă sfântul - că științele profane nu sunt fără de folos; trebuie să vă învăț acum din ce izvoare să le sorbiți. Ca să începem cu poeții, ale căror compoziții sunt mai variate, noi nu trebuie să ne lipim de tot ce spun ei. Vom primi acțiunile și cuvintele lor. Le vom admira și vom încerca să le imităm. Dar când ne vor înfățișa personagii ticăloase, ne vom astupa urechile ca să ne ferim de asemenea pilde, cum făcea Ulise pentru a ocoli cântecul sirenelor".

Vasile cel Mare nu acordă nici o stimă "poeților clevetitori și satirici", nici celor care înfățișează "oameni robiți de erotism și de vină", sau învață că fericirea stă în banchete, sau vorbesc de "pluralitatea zeilor și de certurile lor indecente". "Fratele, la poeți, e în cărcotă cu fratele său; părinții și copiii sunt în război neîmpăcat. Poeții atribuie zeilor lor adulteruri, amoruri și raporturi infame, mai ales acelui Jupiter, pe care îl vestesc ca dininitate supremă".

Este în aceste rânduri întreaga atitudine creștină față de cultura elină. Concepția mizeră a politeismului trebuie respinsă categoric, și tot astfel imoralitatea și pornografia unora dintre poeți. Aceleași criterii, continuă sfântul, trebuie aplicate prozatorilor și oratorilor. Albinele nu se opresc la toate florile pentru a culege mierea, ci numai la cele care sunt de folos mincii lor. Tot astfel, dintre autorii clasici, trebuie selecționați cei cari "laudă virtutea și osândesc viciul". "Când culegem trandafiri, ne ferim de ghimpi; tot astfel, citind cărțile profane, vom culege ceea ce e bun din ele, cu grija de a înlătura ceea ce ar fi în stare să vatăme".

Sunt oare alte criterii în învățământul clasic decât cele stabilite de Vasile cel Mare în veacul IV? Și în ce privește lecturile în general sunt alte criterii mai sigure de studiu? Un savant și un stâlp al creștinismului a vorbit astfel și cuvântul său a rămas normă permanentă în școala creștină. El e organizatorul vieții mănăstirești. Și deodată cu dezvoltarea monahismului, cultura antică își găsește refugiul milenar. Ceea ce numim umanism e pur și simplu operă călugărească. Fiecare mănăstire e un atelier de modelare ascetică a omului după idealul Iisus Hristos; dar e totdeodată și o școală unde se studiază Sfânta Scriptură și literatura creștină. Accesoriul acestui studiu e literatura clasică. În mănăstire, deci după normele lui Vasile cel Mare, se conservă cărțile clasice, se copiază mai departe și se comentează. "Mănăstirile ne-au salvat comorile spirituale ale antichității, acele comori fără de care nu s-ar putea concepe viața modernă", zice istoricul german Teodor Birt (pe care îl citează într-o substanțială broșură: ***Istoria creștinismului ca istorie a culturii,*** profesorul Theodor M.Popescu). Mănăstirea ca instituție spirituală și culturală, cu tahigrafi, cu caligrafi și comentatori, cu tot acest alexandrism răbduriu și migălitor, e o creație originală a Răsăritului ortodox. În veacurile următoare, ea trece și se generalizează în Apus. Cultura europeană, orientală sau occidentală, literară, filosofică, artistică și științifică, este pentru o perioadă de cel puțin 1500 de ani, aproape exclusiv o ***creațiune monahală.*** Ceea ce numim spirit european, rezultat din fuziunea creștinismului cu antichitatea, se razimă pe geniul cunoscut sau anonim al călugărilor.

(VA URMA)

HOMOSEXUALITATEA, *unul dintre "drepturile omului" ?*

Admiterea României în Consiliul Europei s-a făcut sub rezerva anumitor condiții. Ni s-a vorbit despre drepturile "minorităților", dar ni s-a atras atenția că o importantă condiție este și asigurarea libertății de manifestare a homosexualilor, această clauză făcând și ea parte, vezi Doamne, dintre "drepturile omului"...Dar homosexualitatea nu poate fi socotită ca ***un drept*** al omului din simplul motiv că ea este ***o boală*** sau, mai precis, manifestarea unei boli psihice, care trebuie eradicată, nu proliferată.

Ni se pare normal ca legiuitorul să urmărească îmbunătățirea vieții omenești pe continent, iar nu să jignească, prin noile legiferări, simțul moral încetățenit de veacuri în conștiința europeană.

Cred că nimeni nu poate tăgădui dimensiunea creștină a europenismului. Or, creștinismul condamnă homosexualitatea pe care o protejează Consiliul Europei. Această disociere între Consiliul Europei și creștinism produce multă îngrijorare și aruncă o lumină nefavorabilă asupra celor care îl conduc. Acesta este motivul pentru care voi expune mai jos atitudinea Sfintei Scripturi asupra problemei, având în vedere că Sfânta Scriptură reprezintă ***o autoritate*** nu numai în creștinism, dar și în rândul credincioșilor mozaici sau musulmani.

Pentru creștin, homosexualitatea este o aberație, o blasfemie, un păcat contra lui Dumnezeu și a naturii, o nebunie care desfigurează firea omenească. Ne întrebăm: pentru care motive este cerută aprobarea acestei monstruozități de către Consiliul Europei? ***Cui prodest***?

*

Citim în Sfânta Scriptură: "Și a făcut Dumnezeu pe om...bărbat și femeie. Și Dumnezeu i-a binecuvântat zicând:Creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l stăpâniți" (Fac. 1, 27-28). Avem aici motivația și termenii relației sexuale (înmulțirea, cu cei doi poli firești: bărbatul și femeia).

Aceeași motivație a dăinuirii vieții pe pământ face ca Noe să ia în corabie, salvându-le de potop, "șapte perechi, parte bărbătească și parte femeiască" (Fac. 7, 2). La această unire firească dintre bărbat și femeie, din care să rezulte nașterea de prunci, se referă și Domnul Iisus Hristos:"N-ați citit că Cel ce i-a făcut, de la început i-a făcut bărbat și femeie?". Și a zis: "Pentru aceasta va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va uni cu femeia sa și vor fi amândoi un trup; deci ***ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă!***" (Mt.19, 4-6; Mc.10, 6-7).

Actul sexual între bărbat și femeie a fost lăsat de Dumnezeu ca mijloc de dăinuire a neamului omenesc, dar a fost încadrat între anumite limite, peste care dacă trece, el nu mai este uman și nu-și mai justifică existența. Transformarea lui numai în act de plăcere, ca și pervertirea lui, sunt dezavuate în Sfânta Scriptură și-n lumea creștină. Homosexualitatea implică pervertirea minții, sluțirea simțămintelor și distrugerea iremediabilă a demnității ființei umane. Unora ca aceștia li se adresează proorocul Isaia: "Vai de cei ce zic răului bine și binelui rău; care numesc lumina întuneric și întunericul lumină; care socotesc amarul dulce și dulcele amar!" (Is. 5, 20). Și dacă noi, oamenii, ne socotim superiori animalelor necuvântătoare, prin homosexualitate ajungem chiar inferiori acestora. Homosexualul nu poate fi numit decât "urâciunea pustiirii", căci actul acesta este "pustiitor" (sterp), iar metoda "urâcioasă" (infectă la propriu și la figurat)...

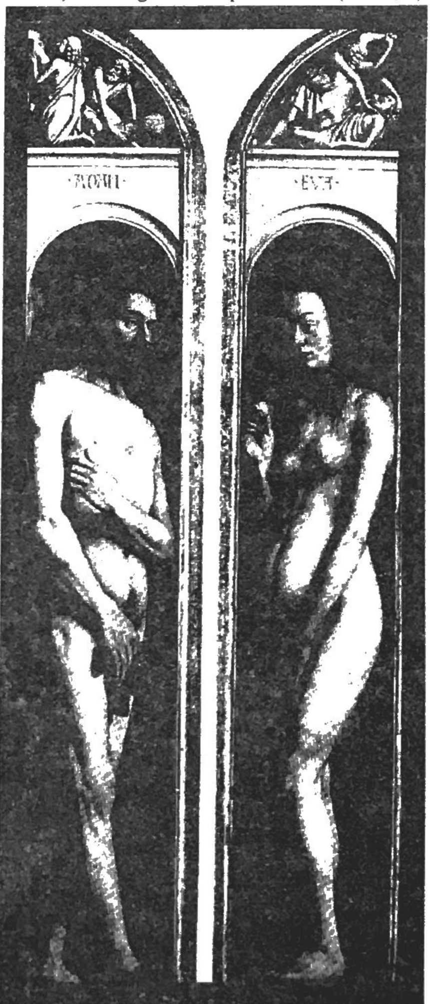
Violul, desfrânarea, onanismul, bestialitatea (împreunarea cu animale), homosexualitatea se numără printre cele mai josnice păcate, fiind condamnate la tot pasul de Sfânta Scriptură. Dar dintre toate perversiunile și abuzurile sexuale, cea mai gravă este considerată tocmai homosexualitatea. Dacă pentru celelalte păcate legate de viața sexuală erau pedepsiți numai făptașii propriu-ziși, pentru homosexualitate se pedepsea uneori cetatea întreagă. Recrudescența masivă a homosexualității ar putea fi socotită un avertisment pentru apropierea pedepsirii întregului glob pământesc.

Cazul cel mai cunoscut este cel al cetăților biblice Sodoma și Gomora, a căror înfricoșată pomenire se face până în ultimele scrieri ale Sfintei Scripturi. "Și a zis Domnul : Strigarea Sodomei și a Gomorei e mare și ***păcatul lor cumplit de greu***" (Fac.18,20). Stăruința lui Avraam de a nu fi pierduți și cei drepți laolaltă cu cei păcătoși (Fac.18,23) arată cât de răspândiți era păcatul sodomiților, căci nu mai erau în cetate nici zece drepți (18,32). Cei dedați la homosexualitate erau majoritari și săvârșeau păcatul de-a dreptul în public, fără nici o rușine și fără nici o dojană din partea nimănui. "Locuitorii cetății Sodoma, tot poporul din toate marginile, de la tânăr până la bătrân, aù înconjurat casa și au chemat afară pe Lot, zicând către el: Unde sunt oamenii (îngerii Domnului - n.n.) care au intrat să mâie la tine? Scoate-i ca să-i cunoaștem!" (Fac.19, 4-5), adică să-i posedăm trupește. Lot, cunoscând gravitatea faptului și a consecințelor sale, face gestul cel mai disperat, oferindu-le pe cele două fiice ale lui, "care n-au cunoscut încă bărbat, să faceți cu ele ce veți vrea" (19, 8). Deci între două rele a ales pe cel mai puțin grav, căci viața celor două fiice ale sale ar fi putut salva de la moarte întreaga cetate. Și din acest caz rezultă că homosexualitatea este infinit mai gravă decât violul sau desfrânarea.

Ticăloșii din fața casei lui Lot au fost loviți cu orbirea de la mic până la mare (Fac.18,18). Nu cumva și cei ce ne pretind nouă românilor, să aprobăm homosexualitatea, se află ca-n fața casei lui Lot și sunt loviți de orbire?

Ceea ce a urmat atunci se poate asemăna, ca manifestare și proporții, cu dezastrul de la Hiroșima și Nagasaki. "Domnul a slobozit peste Sodoma și Gomora ploaie de pucioasă și foc din cer și a stricat cetățile acestea, toate împrejurimile lor, pe toți locuitorii cetăților și toate plantele ținutului aceluia" (Fac.19, 24-25; lc.17, 25), făcându-l scăpat doar pe Lot și familia sa.

Legiuitorul Vechiului Testament înfierează homosexualitatea: "De se va culca cineva cu bărbat, ca și (când s-ar culca) cu femeie, amândoi au făcut nelegiuire și să se omoare, căci sângele lor asupra lor este" (Lev.20,30).

Creștinismul nu mai vrea moartea păcătosului, dar vrea izbăvirea lui.

Este de presupus că și potopul a fost determinat tot de păcatul acesta, pe care mulți îl practicau, "stricând copii și tinerei". O presupunem pe baza următoarelor texte: "Răutatea oamenilor s-a mărit pe pământ" (Fac.6,5), "pământul se stricase înaintea feței lui Dumnezeu și se umpluse de silnicii" (6,11) și "tot trupul se abătuse de la calea sa pe pământ" (6,12).

Tot la acest păcat se referă și Isaia, apreciind că "dacă Domnul nu ne-ar fi lăsat o rămășiță, am fi ajuns ca Sodoma și ne-am fi asemănat cu Gomora". Pentru importanța lui, textul este reluat de Sf.Apostol Pavel în Rom.9, 29. Sf.Ap.Petru, la rândul său, ne dă exemplu de pedepsire exemplară tot cetățile Sodomei și Gomorei, pe care "osândindu-le la nimicire, le-a prefăcut în cenușă, dându-le pildă nelegiuiților din viitor" (2 Ptr.2,6). Nu-s oare acei "nelegiuiți" partizanii de astăzi ai homosexualității, care caută s-o generalizeze și s-o oficializeze? Să mai însemnăm că și Sf.Ap.Iuda amintește de pedepsirea celor două cetăți "pentru că s-au dedat la desfrânare și au umblat după trup străin" (Iuda,7).

Mărimea pedepsei ne arată gravitatea faptului. Numai refuzul de a primi învățătura lui Hristos va fi pedepsit mai rău decât Sodoma și Gomora (a se vedea Mt.10, 15;Mc.6,11;Lc10, 12).

*

Desigur, doctrinarul Noului Testament, Sfântul Apostol Pavel, nu putea să lase nedezbătută această problemă atât de gravă și de plină de consecințe. La homosexuali se referă, de pildă, când le scrie efesenilor: "Cele ce se fac în ascuns de ei, rușine este a le și grăi" (Ef.5, 12). Cei ce practică, aprobă și popularizează homosexualitatea nu gândesc corect și nu cunosc realitatea mecanismelor vieții: "Ei s-au rătăcit în gândurile lor și inima lor cea nesocotită s-a întunecat. Zicând că sunt înțelepți, au ajuns nebuni" (Rom. 2, 21). Consecința : "De aceea Dumnezeu i-a dat necurăției, după poftele inimilor lor, ca sa-și pângărească trupurile între ei, ca unii care au schimbat adevărul lui Dumnezeu în minciună și s-au închinat și au slujit făpturii în locul Făcătorului" (24-25). Concretizând, Sf.Pavel scrie: "Pentru aceea Dumnezeu i-a dat unor patimi de ocară, căci până și femeile au schimbat fireasca rânduială cu cea împotriva firii (referință la lesbiene - n.n.). Asemenea și bărbații, lăsând rânduiala cea după fire a părții femeiești, s-au aprins în poftele lor unii pentru alții, bărbați cu bărbați, săvârșind rușinea și luând în ei răsplata cuvenită rătăcirii lor" (Rom. 1, 27). Și învinuindu-i pe cei de atunci, îi învinuiește implicit și pe cei din veacul nostru : "Aceștia, deși au cunoscut dreapta orânduire a lui Dumnezeu, că cei ce fac unele ca acestea sunt vrednici de moarte, nu numai că fac ei acestea, ci le și încuviințează celor ce le fac" (Rom.2, 32). Dacă noi, creștinii, socotim Sfânta Scriptură a fi cuvântul lui Dumnezeu și dacă ne-am angajat să trăim după acest cuvânt, cum să acceptăm propunerea Consiliului Europei cu privire la homosexualitate?!

Sf.Pavel mai arată că sodomiții n-au parte de împărăția lui Dumnezeu (I Cor. 6, 9), fiind ei "înfierați în cugetul lor" (I Tim.4, 2), oprind de la căsătorie (idem), "lăsând rânduiala cea după fire a părții femeiești" (Rom. 1, 27).

Pe baza celor schițate mai sus, socotim că "înțelepții" care conduc Consiliul Europei ar trebui să reflecteze mai temeinic la cele cerute de ei lumii creștine. Lumea creștină condamnă ferm homosexualitatea, în numele lui Dumnezeu și al vieții; lumea creștină se teme dintotdeauna de consecințele monstruoase ale acestui păcat. Sau poate că cei de la Consiliul Europei doresc tocmai pieirea lumii creștine?...

Dorim să facem parte din Consiliul Europei în calitate de români și de creștini, iar nu în calitate de ocrotitori ai homosexualității. Pentru noi, rămâne valabil răspunsul dat de Apostolii Petru și Ioan în fața sinedriului, când li se poruncea să nu mai învețe în numele lui Iisus: "Judecați dacă este drept înaintea lui Dumnezeu să ascultăm de voi mai mult decât de Dumnezeu, căci noi nu putem să nu vorbim ce am văzut și am auzit" (Fapte, 4, 19-20).

Pr. VICTOR MOISE

LUMEA ARABĂ, adevăr și prejudecată

7. ISLAMUL după MAHOMED

Istoria politică a Islamului nu cunoaşte o delimitare între autoritatea temporală şi cea spirituală. Încă de la întemeierea Islamului, religia şi politica au fost contopite într-o unitate perfectă. Actul de întemeiere al religiei islamice a fost concomitent cu înfiinţarea statului islamic. Marele islamist W.Montgomery Watt remarca, pe drept cuvânt, că noul stat întemeiat de Mahomed a fost în fapt o *"federaţie a triburilor arabe"*, o adevărată ***Pax islamica*** în universul neîntreruptelor conflicte dintre seminţiile de beduini.

Înainte de islamizare şi de integrarea lor într-un edificiu statal, beduinii trăiau din jefuirea caravanelor negustorilor care străbăteau Peninsula. Sistemul centralizat, întemeiat de Mahomed, interzice însă astfel de acte de forţă, întrucât, de la constituirea statului, recursul la forţă va fi decis de puterea centrală. Dar pentru ca beduinii să accepte această interdicţie, a trebuit să li se ofere un echivalent, o compensaţie. ***Această compensaţie s-a concretizat în expediţiile de cucerire islamice, fără care ar fi fost cu neputinţă menţinerea unităţii*** federaţiei triburilor arabe. Pacea internă şi expansiunea externă sunt realităţi complementare. Pacea internă le-a permis arabilor să creeze o armată puternică, capabilă să poarte războaie de cucerire. Din această perioadă istorică în care s-a produs atât instituţionalizarea religiei islamice, cât şi tranformarea beduinilor din jefuitori într-o armată care duce acţiuni coordonate dincolo de hotarele Peninsulei, datează conceptele de ***Dar al-Islam*** (casa Islamului) şi ***Dar al-harb*** (casa războiului).

Din nucleul iniţial al acestei ***Pax islamica***, adică din oraşul-stat Medina, s-a declanşat lupta împotriva celor două mari imperii ale timpului, cel roman şi cel persan, luptă din care va triumfa şi se va naşte, într-un răstimp impresionant de scurt, un nou imperiu, Imperiul islamic, condus de urmaşii Profetului, de califi. O sistematizare a istoriei lumii musulmane sub conducerea califilor distinge următoarele patru mari perioade:

1.Perioada primilor patru califi legitimi *"al-khulafa'al rashidun"* (632-661), denumită şi ***Perioada Rashidun***.

2.***Perioada Omayyazilor*** (661-750) în timpul căreia a avut loc transformarea califatului dintr-o instituţie electivă într-o conducere regală dinastică.

3.***Perioada Abbasizilor*** (750-1258), epoca de înflorire a Islamului, în care se menţine conducerea regală dinastică, domnia trecând în casa Banu al-Abbas.

4.***Imperiul Osmanic*** (1300-1922) întemeiat de Osman I. Caracteristica acestei perioade constă în faptul că în funcţia supremă a Islamului, locul arabilor este luat de turci.

8. CALIFII LEGITIMI

Nu a lipsit mult ca la moartea lui Mahomed, întregul edificiu religios şi politic pe care acesta îl înjghebase în anii petrecuţi în Medina să se prăbuşească deoarece, în timpul vieţii sale Profetul nu şi-a pus niciodată problema succesiunii. După o serie de neînţelegeri între medinezi şi meccanii refugiaţi odată cu Mahomed, cei din urmă şi-au impus punctul de vedere şi ca succesor al său a fost ales ***Abu Bakr*** (632), iar la moartea acestuia, ***Omar*** (634).

Abu Bakr era tatăl soţiei favorite a Profetului, tânăra Aişa, dar ceea ce l-a recomandat ca succesor al lui Mahomed nu au fost legăturile de rudenie, ci capacitatea sa de conducător într-un moment în care opera de unificare a triburilor arabe era departe de a fi consolidată. Trebuie însă să precizăm că autoritatea succesorilor lui Mahomed era de o cu totul altă natură decât fusese misiunea şi prestigiul acestuia. Ei erau numai locţiitorii Profetului - ***Califi*** -, iar nu profeţi, aşa cum fusese Mahomed, instrument al Revelaţiei divine. Prin Mahomed, omenirea primise Legea, unică şi definitivă, astfel că rolul califilor se limita la aplicarea Legii şi la guvernarea comunităţii, veghind ca Legea să fie respectată.

Problema principală căreia a trebuit să-i facă faţă noua conducere a fost prezervarea unităţii realizate de către Mahomed mai mult cu forţa, decât prin adeziune liberă. Subordonarea triburilor de beduini faţă de o conducere centrală era destul de nesigură, deoarece arabii erau înclinaţi să considere că obligaţia de a respecta jurământul de credinţă făcut unei anumite persoane avea valabilitate numai atât timp cât persoana respectivă era în viaţă. Ca urmare, în lumina acestei modalităţi de a interpreta valabilitatea unui jurământ, la moartea Profetului, unele triburi s-au considerat dezlegate de obligaţiile asumate prin jurământul depus lui Mahomed, putând să-şi reia vechea stare de libertate. Pentru a pune capăt, încă din germene, actelor de nesupunere şi răzvrătire a fost necesar ca Abu Bakr, ajutat de conducătorii militari, să acţioneze cu toată energia, dar şi cu multă diplomaţie. Ceea ce însă a contribuit hotărâtor la înăbuşirea spiritului de răzmeriţă a fost angajarea triburilor de beduini în campaniile de cucerire iniţiate de Abu Bakr şi continuate de Omar.

Acţiunile Profetului în ultimii ani ai vieţii sale au subliniat clar ideea că datoria principală a Islamului este fie de a-i converti, fie, dacă acest lucru nu e cu putinţă, de a-i subjuga, pe necredincioşi. Dar expediţiile întreprinse sub conducerea sa în acest scop nu au depăşit hotarele Arabiei. În schimb Abu Bakr şi Omar s-au încumetat să treacă dincolo de graniţa de nord a Peninsulei, atacând cele două mari imperii ale timpului, Imperiul roman şi Imperiul persan.

Această acţiune militară nu a avut însă caracter de aventură. În prealabil, conducătorii arabi luaseră cunoştinţă de starea de slăbiciune internă în care se găseau cele două împărăţii, stare de slăbiciune despre care sunt necesare câteva precizări de natură să explice succesele fulgerătoare obţinute de arabi.

În momentul în care se dezlănţuie ofensiva arabă, Bizanţul şi Persia se găseau la capătul unui lung şi istovitor război care sleise puterile ambilor combatanţi. La aceasta se adauga faptul că nici bizantinii şi nici perşii nu aveau unităţi de pază la hotarele cu arabii. De-a lungul întregii lor istorii, triburile de beduini nu constituiseră o primejdie pentru cele două imperii. Dar factorul hotărâtor în înfrângerile suferite atât în Bizanţ, cât şi de Regatul sassanid a fost modul în care au reacţionat populaţiile aflate sub stăpânirea lor la invazia arabă.

Imperiul bizantin nu a fost capabil să asimileze şi să helenizeze popoarele semite din Asia şi pe copţii din Egipt. Regimul apăsător al impozitelor şi impopularitatea latifundiarilor greci au stimulat tendinţele de autonomie ale populaţiilor autohtone, tendinţe care adeseori îmbrăcau forma reacţiunii religioase faţă de Constantinopol. Arameii din Siria şi copţii aderaseră la monofizism şi ca urmare erau persecutaţi de Biserica oficială, iar creştinii nestorieni fuseseră nevoiţi să se refugieze în Regatul sassanid.

În ceea ce priveşte armamentul şi tactica de luptă, arabii nu erau superiori adversarilor lor; în schimb le erau superiori în ceea ce priveşte pregătirea morală. Insufleţiti de un crez religios proaspăt şi stimulaţi de perspectiva obţinerii unor prăzi bogate, beduinii se luptau cu mult mai multă convingere decât trupele de mercenari din slujba Bizanţului sau decât armata persană demoralizată de înfrângerile suferite de Chosroes II şi de războiul civil din perioada 628-632, când s-au perindat 12 suverani pe tronul regatului.

*

În august 634, după numai doi ani de activitate în funcţia de calif, Abu Bakr moare şi în locul său este ales Omar. Lui îi revine meritul de a fi dezlănţuit invazia arabă, împlinind astfel dorinţa testamentară a lui Mahomed de a cuceri Siria, denumire sub care se subînţelege cucerirea întregii lumi.

În vara anului 634 trupele de beduini conduse de Yazid invadează Palestina, înfrângând armata imperială. Patricianul Sergios, conducătorul armatei bizantine cade în luptă, dar cucerirea nu poate fi desăvârşită din cauza efectivelor arabe, puţin numeroase, angajate în această acţiune. La începutul anului următor steagul verde al Profetului se dezlănţuie asupra Regatului sassanid, obţinându-se strălucita victorie de la Qadisia, unde armata persană este distrusă, iar învingătorului i se deschide drum liber spre centrele vitale ale teritoriului inamic. La scurt timp este cucerit Damascul, iar până la sfârşitul anului 637 este cucerită întreaga Babilonie, inclusiv Ctesiphonul, capitala regilor perşi. În urma acestui eveniment, Regatul sassanid încetează de a mai exista.

Fără nici o clipă de răgaz, invazia arabă continuă cu o energie sporită. În timp ce armatele din nord desfiinţau Imperiul persan, cavaleria arabă obţine o victorie decisivă la Yarmuk, un afluent al Iordanului, asupra armatei bizantine. Soarta Siriei este pecetluită. Alepul şi Antiohia, lipsite de apărare, se predau. În februarie 638, după o înverşunată rezistenţă condusă de patriarhul Sophronios, Ierusalimul cade în mâinile arabilor. Ca o recunoaştere a importanţei spirituale a oraşului Sfânt, califul Omar vine ca pelerin în cetatea proaspăt cucerită. Intre anii 639-640 arabii continuă ofensiva în Siria, ocupă Mesopotamia bizantină şi invadează Armenia, a cărei capitală, Dvin, este cucerită. Între anii 639-642 are loc cucerirea Egiptului de către expediţia condusă de generalul Amr. În anul 641, este cucerit Mosulul, în 642 este cucerită Alexandria, pătrunzându-se pe coasta de nord a Africii până la Barca. Pe frontul persan, armatele arabe trec munţii Medo-Persiei şi cuceresc Nihwed-ul, apoi Teheranul, pătrunzând în Azerbaidjan. În anul 643 este cucerit Tripolisul, în Africa de Nord, iar în anul următor sunt ocupate Ecbatana şi Ispahanul.

*

De îndată ce Siria şi Palestina au devenit posesiuni sigure pentru arabi, a avut loc un masiv proces de migraţie spre nord şi est, comparabil numai cu migraţia seminţiilor germane în provinciile romane, cucerite. În această uriaşă deplasare de populaţie au fost antrenate şi femeile, dar nu într-un număr atât de mare, încât să satisfacă nevoile arabilor. Ca urmare, cuceritorii şi-au copletat haremurile cu concubine creştine şi evreice. Copiii rezultaţi din aceste legături erau consideraţi urmaşi legitimi, astfel că în urma acestei reglementări privind apartenenţa la naţiunea arabă, în anul 664 numărul arabilor din Siria şi Palestina depăşea o jumătate de milion.

Pentru a păstra nealterat spiritul războinic al arabilor, Omar le-a interzis cuceritorilor să devină proprietari de pământ şi să se îndeletnicească cu agricultura în provinciile cucerite. În compensaţie, din uriaşele prăzi de război, armata primea patru cincimi şi numai o cincime era trimisă populaţiei din patrie. Din reglementările sale, menite să asigure o severă sobrietate în rândul armatei au fost curând nesocotite. Conducătorii noului imperiu au realizat faptul că poziţiile lor dominante erau cu atât mai sigure cu cât se bazau pe o avere mare şi, în consecinţă, s-au străduit să acumuleze cât mai multe bogăţii. Nobilii din tribul coreişiţilor, seminţia din care se trăgea profetul şi care deţineau toate funcţiile de conducere au devenit posesorii unor averi impresionante. O realitate care justifică îngrijorarea lui Omar în faţa tendinţei manifestate de conaţionalii săi de a aluneca pe panta ademenitoare a luxului şi bogăţiei.

În anul 644, în timp ce conducea rugăciunea, Omar este înjunghiat de un sclav persan. Înainte de a-şi da sufletul, s-a străduit să determine comunitatea să-l aleagă pe Abd-ar-Rahman ca succesorul său, dar nu a reuşit. Cum califul trebuia ales prin consens, el a numit o comisie formată din şase bărbaţi, din rândul personalităţilor marcante ale comunităţii, care să-l numească pe noul calif. Comisia l-a preferat pe cel mai slab dintre ei, în speranţa că-l vor putea menevra cu uşurinţă pentru a-şi proteja interesele personale şi a-şi menţine funcţiile de conducere. Astfel, **Othman ibn Affan**, provenind din ramura omayyazilor a tribului coreişiţilor, ginere şi fost secretar al Profetului, devine cel de al treilea calif al Islamului. (va urma)

Gabriel Constantinescu

Evreii în ROMÂNIA

Articolul 7

Eforturile depuse de evreii care au invadat România în secolul 19 de a obține ***"împământenirea"***, cu toate drepturile civile și politice care decurg din calitatea de cetățean român, au fost sprijinite de cele două mari organizații internaționale, ***"Alianța Israelită Universală"*** și ***"Înaltul Ordin B'nai B'rith"***.

"Alianța Israelită Universală" a fost înființată în anul 1860 de către Isaac Moise Crémieux, avocat și om politic francez și de bancherul englez, de origine iudaică, Moses Haim Montefiore, înnobilat de regina Angliei cu titlul de barennet. Sediul ***"Alianței"*** se găsea la Paris, președinte de onoare fiind Marele Rabin al Franței. Scopul principal urmărit de această organizație era obținerea pentru evrei, în toate țările în care viețuiau, egalități depline cu populația băștinașă (drepturile civile și politice). Un prim succes, răsunător, în această direcție, a fost realizat de ***"Alianță"*** în anul 1870 când, prin "Decretul Cremieux", s-a acordat cetățenie franceză tuturor evreilor din Algeria.

Cea de a doua organizație iudaică internațională, ***"Înaltul Ordin B'nai B'rith"***, a fost întemeiată la New York în anul 1843. Ea are un caracter ocult, posedă ramificații în toate țările în care trăiesc evrei și, împreună cu formațiunile secrete ascendente ei ***"B'nai Mosche"***, ***"B'nai Israel"*** și ***"B'nai Zioni"***, influențează viața economică, politică și culturală în întreaga lume.

Amândouă aceste organizații iudaice au intervenit în viața politică a Statului Român pentru a determina guvernele aflate la cârma țării să legifereze "Impământenirea" evreilor. O astfel de intervenție se pare că a primit răspuns favorabil de la Domnitorul Al.I.Cuza, care în mesajul din 6 decembrie 1864 declara solemn: ***"Ținând seama de împrejurările locale, guvernul va lua măsuri curente pentru emanciparea Românilor de rit israelit"***.

Dar declarația Domnitorului nu a fost urmată și de reglementările legislative dorite de evrei, problema "împământenirii" rămânând nerezolvată până la detronarea lui Al.I.Cuza, la 11 februarie 1866. Ea va fi însă reluată în cadrul lucrărilor de elaborare a Constituției de la 1866. De data aceasta însă, partizanii ideii că ***"religia nu poate fi un obstacol la împănântenire"*** se vor confrunta cu o grupare politică ieșită din școala lui Simion Bărnuțiu, care la 2 mai 1848, în Biserica de la Blaj rostise principiul: ***"libertatea fiecărei națiuni nu poate fi decât națională, deoarece libertatea este apărătoarea bunurilor vieții și cel mai mare este tocmai naționalitatea"***. Membrii acestei grupări, denumită ***fracțiunea liberă și independentă*** erau antisemiți, exprimând prin poziția lor nu numai un principiu, ci și o stare de spirit care domnea atât în Moldova, cât și în Muntenia.

Relatând desfășurarea acelor evenimente, istoricul I.Lupaș scrie în ISTORIA UNIRII ROMÂNILOR (apărută în anul 1937) următoarele:

"La 16 Iunie s'a început desbaterea proiectului de constituție. Din cauză că proiectul (publicat în ziarul Românul din 5 mai 1866) în forma ce i-o dăduse guvernul Locotenenței Domnești prevedea la articolul 6 că religia nu poate fi un obstacol la împământenire, opinia publică s'a alarmat mai ales în Moldova pe chestia evreească.

Moldovenii înaintară Adunării proteste cerând să nu se dea drepturi politice Evreilor și să nu fie împământeniți. S'au pornit agitații antisemite în multe orașe moldovene, participând și studenți crescuți în ideile lui Bărnuțiu și ale fracționiștilor. Evreii plângându-se consulului austriac și prefectului din Iași, acesta a intervenit stăruitor întru apărarea lor, arestând cu învoirea guvernului pe antisemiții Dr. Fătu și profesorul Petru Suciu, cari au fost însă curând eliberați.

Sub înrâurirea acestor mișcări antisemite, comitetul delegaților însărcinați cu cercetarea proiectului, păstrând principiul arătat în articolul 6 adaugă un aliniat nou propunând să fie lăsată în grija viitoarei Adunări legiuitoare regularea felului cum să se dea drepturi politice Evreilor. Nu era în aceasta propunere decât un mijloc potrivit pentru amânarea chestiunii.

Agitația contra Evreilor spori, după ce a sosit la București coreligionarul lor Isac Adolf Crémieux, fost ministru de justiție al guvernului revoluționar din Paris la 1848. Cu scop să înduplece guvernul și Adunarea să fie cu priință Evreilor. Crémieux a ținut o consfătuire intimă cu un însemnat grup de deputați chiar în localul Camerei, apărând cauza Evreilor și făgăduind un împrumut de 25 milioane franci - făgăduială ademenitoare în împrejurările de atunci, când Țara lupta cu mari neajunsuri și lipsuri bănești. Această intervenție a îndemnat guvernul și pe mulți dintre deputați să păstreze principiul arătat în articolul 6, ceea ce a pricinuit tulburări antisemite și în capitala țării. Locuitorii Bucureștilor au înconjurat localul Adunării amenințând cu strigăte împotriva Evreilor. Brătianu, care la început sprijinise principiul admiterii Evreilor la împământenire, sub apăsarea acestui curent popular, cu simțul său de potrivire la împrejurări, s'a mlădiat repede stăruind pentru retragerea articolului și afirmând că <<Evreii au devenit o **plagă socială** ***pentru Români și când națiunea este amenințată se deșteaptă și devine*** **nu intolerantă, ci prevăzătoare**>>. ***Mulțimea întărâtată a devastat atunci sinagoga evreească din București.***

Cei ce apărau pe fața în Adunare ideile antisemite erau deputații moldoveni <<fracționiști>>, iar dintre Munteni cei grupați în jurul ziarului <<Trompeta Carpaților>> (redactată de Cezar Bolliac). Antisemiții nu erau grupați într'o singură tabără, ci răspândiți între celelalte partide politice. Chestiunea evreească luându-se a doua oară în desbatere, textul articolului 6 din proiectul de constituire a fost înlocuit cu dispoziția, că **"numai locuitorii de rit creștin pot primi** ***dreptul de împământenire".***

Astfel mișcarea populară antisemită a avut atunci rezultat. Majoritatea deputaților s'a putut sprijini pe dorința maselor populare, potrivnice oricărei concesiuni în folosul Evreilor. Mai târziu însă, cu prilejul revizuirii constituției, la 1879, în chestiunea naturalizării Evreilor, România a fost silită a se îndoi sub apăsarea politicii din afară".

Articolul 6 din proiectul de constituție propus de guvern va deveni articolul 7 al Constituției din 30 iunie 1866, votată în unanimitate de toți deputații prezenți (91), în următoarea formulare: ***"Numai străinii de rit creștin pot dobândi împământenirea"***. Această dispoziție deși se prezenta sub forma unei prohibiții care îi lovea pe toți străinii de rit necreștin, ea îi avea însă în vedere numai pe evrei, fapt care se înscria pe linia unei mentalități tradiționale, conform căreia ***elementul constitutiv al naționalității este credința religioasă.***

Evreii din România și sprijinitorii lor din Occident nu s-au împăcat însă cu gândul că o națiune mică li se poate opune. Și atunci ca și astăzi, organizațiile iudaice aveau ușile larg deschise la cancelariile marilor puteri și, prin presiuni exercitate de marea finanță, puteau să-și impună punctul de vedere. Iar prilejul de a umili și îngenunchia România le fu oferit de Congresul de la Berlin, deschis la 14 iunie 1878.

La această întrunire internațională, reprezentanții României, ***"Brătianu și Kogălniceanu"***, scrie Nicolae Iorga în GESCHICHTE DES RUMÄNISCHEN VOLKES IN RAHMEN SEINER STAATSBILDUNGEN apărută la Gotha în 1905, ***"trebuiau să ia parte numai ca informatori; puteau să prezinte dorințele și plângerile țării lor numai într-o singură ședință și apoi trebuiau să părăsească sala"***. Cum ceea ce urmăreau de fapt reprezentanții României era ***recunoașterea independenței statului român***, puterile semnatare ale Tratatului semnat la 28 iulie 1878 au statornicit prin art.44 că **"naționalii tuturor puterilor, comercianți, sau alții, vor fi tratați, în România, fără deosebire de religie, pe picior de perfectă egalitate"**. Așadar recunoașterea independenței era condiționată de ***modificarea articolului 7 din Constituția Țării*** în sensul dorit de evrei.

Pentru ca, însă, să nu se strecoare impresia că mult controversatul ***articol 7*** ar fi fost expresia unui ***antisemitism de stat***, practicat în România Mică, să-l lăsăm pe Nicolae Iorga să prezinte adevărata față a lucrurilor, citând în continuare din opera menționată mai sus. ***"De când fusese introdus în Constituția din 1866 fatalul articol 7, condiția de <<supuși>> (Unterthanen) nu le mai apăru evreilor localnici firește de dorit, căci se înlăturase jurisdicția consulară și tot așa scutirea de impozite a <<unterthanilor>>, iar, de când se întemeiase acea <<Alliance israélite>>, care exercită o mare influență asupra statelor Apusului, în nevoie de capitaluri, plângerile împotriva românilor intoleranți și denunțarea persecuțiilor evreilor și a legilor antisemite din această țară nu mai conteniră. De fapt nu se urmărea decât împiedicarea așezării în state a evreilor, cari pe lângă celelalte plăgi mai aduceau țăranului rachiul și camăta; încolo, administrația nepregătită nu se îngrijea cumva mai rău de evrei decât de adevărații fii ai țării. Numai rareori se ajungea la bătăi între evrei și plebea de jos, și atunci evreii dădeau de cele mai multe ori prilej, fiindcă, de pildă, într-un oraș moldovenesc ei provocară tulburări de stradă numai pentru că o femeie, o preoteasă, privise la înmormântarea unui rabin făcător de minuni. Privite din depărtare, aceste lucruri apăreau altfel, și acolo se crezu că se aduce un mare serviciu evreilor, românilor înșiși, ba chiar omenirii, când se ceru să fie recunoscuți drept cetățeni cu drepturi egale toți <<evreii români>>, cari vorbeau o limbă străină și aveau sentimente străine, se împotriveau oricăror măsuri sanitare și culturale și, pe deasupra, erau și foarte săraci. În acest sens, după insistențe, mai ales ale Franciei, Congresul din Berlin puse ca o a doua condiție a recunoașterii neatârnării pretenția ca pe viitor toți <<fiii țării>> fără deosebire de religie să aibă drepturi egale.***

Această nouă umilință ar fi putut stârni foarte lesne primele persecuții evreiești în România, dar guvernul se purtă foarte cuminte și împiedică astfel această nenorocire, cu toate că o parte din deputații moldoveni, cari nu voiau să consimtă la nici o concesie, făcură opoziție. Puterile apusene, Anglia, Franța și Germania, e adevărat, lăsară chestia independenței de fapt nehotărâtă, Anglia însă își rechemă îndărăt reprezentantul fără acreditare, până se va regla chestia evreilor. La început Camera hotărî că se vor lua în considerație cererile Congresului și că totul, afară de teritoriu, se va regula pe cale constituțională."

La lucrările Congresului de la Berlin, conduse cu **"imparțialitate"** de Bismarck, interesele evreiești au fost susținute fără rezerve de plenipotențiarul francez William Henry Waddington și de reprezentantul Angliei. Singurul care a schițat o palidă opoziție la pretențiile iudaismului internațional a fost reprezentantul Rusiei, Prințul Gorceacoff, dar care a cedat în cele din urmă la insistențele lui Bismarck, fiind mai interesat de **"noua ordine"** din Balcani și de câștigurile teritoriale obținute în dauna României (cedarea celor trei județe din sudul Basarabiei). Ca urmare România a fost obligată să se conformeze articolului 44 din Tratatul de la Berlin și să revizuiască Constituția, modificând articolul 7. Din fericire, la data când s-a pus problema revizuirii Constituției, dându-se astfel curs presiunilor occidentale, România a avut oameni politici pe măsura gravității situației. Ei au știut să facă față cu cinste acestui moment dificil din istoria țării, punând interesele naționale mai presus de orice.

(va urma)

marginalii

În această toamnă, marii noştri gînditori interbelici au fost bine reprezentaţi pe plan editorial. La Editura "Timpul" din Iaşi continuă aventura editorială a publicării manuscriselor lui Petre Ţuţea. A apărut vol.2 din ***Omul. Tratat de antropologie creştină*** (considerat opera sa fundamentală). Rămîne de văzut dacă, după experienţa primului volum şi pe fondul unei estompări a "mitului Ţuţea", cartea va mai avea succesul de public al celor anterioare. Păcat că nu se scrie şi nu se publică şi ceva substanţial ***despre Ţuţea*** (cartea d-lui Radu Preda, ***Jurnal cu Petre Ţuţea***, rămînînd deocamdată singulară).

Cea mai activă şi mai serioasă este tot Editura "Humanitas". Aici s-a reeditat în ultima vreme, în volume separate (***Eonul dogmatic, Cunoaşterea luciferică, Cenzura transcendentă***), incitanta ***Trilogie a cunoaşterii*** (prima dintre cele patru trilogii filosofice ale lui Lucian Blaga). Mai ales ***Eonul dogmatic*** constituie, neîndoielnic, una dintre cele mai însemnate cărţi de filosofie ale veacului nostru (din nefericire aproape necunoscută în Occident şi destul de puţin citită sau comentată şi-n ţară). Cartea continuă să-şi păstreze actualitatea, ca posibil răspuns - între altele - la criza spirituală a lumii contemporane. Excelentă introducere în problematica generală a dogmei, de pe poziţii filozofice, iar nu teologice, ea poate clătina multe prejudecăţi curente şi poate stimula demersuri "procopsitoare" în sărăcia speculativă a vremurilor de azi.

Tot la "Humanitas" s-a reeditat de curînd o scriere mai puţin cunoscută a lui C.Noica: ***De caelo. Încercare în jurul cunoaşterii şi individului*** (apărută, în prima ediţie, la Editura "Vremea" din Bucureşti, în 1937). Este cartea "cunoaşterii spornice" (concept fundamental al discursului filozofic noicist), un eseu de subtilă meditaţie asupra statutului istoric şi spiritual al omului contemporan, tot mai certat cu transcendenţele, dar şi tot mai condiţionat de ele...

Marele contemporan şi prieten al lui Noica, Mircea Eliade, este prezent la aceeaşi editură cu primul volum al **Jurnalului** său (în care universul ideilor copleşeşte şi transfigurează universul faptelor, dînd paginilor o înaltă valoare paideică). Din ***Romanul adolescentului miop***, din ***Încercarea labirintului***, din cele două volume de **Memorii** şi din numeroasele pagini de ***Jurnal*** se întregesc biografia exemplară şi portretul spiritual complex al celui mai "împlinit" om de cultură de la noi (adică dintr-o cultură ce stă de veacuri sub semnul "neîmplinirilor"). A fost M.Eliade numai o excepţie sau a fost deschizător de drumuri pentru o epocă a împlinirilor româneşti? Ne vom lămuri poate peste vreo 30 de ani.

O întreprindere editorială neobişnuită la noi s-a realizat luna trecută, sub firma d-lui Liiceanu: volumele **Jurnalul de la Tescani** şi **Oglinzile**, semnate de d-nii Andrei Pleşu şi respectiv Petru Creţia, s-au publicat, în Colecţia "Ex libris" a Editurii "Humanitas", în două variante: una bibliofilă, alta pentru publicul larg. Să luăm cazul d-lui Pleşu, personalitate mult mai mediatizată în anii din urmă. **Jurnalul de la Tescani**, însoţit de contribuţia grafică a d-lui Horia Bernea, e o carte mai degrabă "subţire" decît substanţială. E drept că mlădierile de gînd sînt de multe ori memorabile, dar mai ales prin măiestria cioraniană a notării lor. N-o să dăm citate aici; cartea, în varianta "populară", e la îndemîna oricui şi se poate lectura într-un ceas. Constituie ea "o deziluzie"? Depinde la ce-o raportezi. Mărturisim că pe noi, în raport cu "orizontul de aşteptare" pe care ni-l crease, ne-a descumpănit puţin. Să fi fost alta impresia dacă aveam acces la varianta bibliofilă (care costă aproape...un sfert de milion de lei!)? Poate se va găsi un bibliofil să ne-o spună...S-ar zice că d-l Pleşu, folosindu-şi aura de fost "dizident" (surghiunit la Tescani), s-a hotărît să scoată de la admiratorii rafinaţi ai domniei-sale nu numai laude, ci şi ceva bani. Noi ne rugăm sincer ca afacerea să meargă, căci poate aşa d-l Pleşu va căpăta mai multă independenţă materială şi nu va mai accepta să fie unealta obedientă a "muşchilor" d-lui Zigu Ornea!

Şi pentru că veni vorba: păţania recentă a d-lui Alexandru Papilian, nevoit să-şi întrerupă colaborarea la revista "Dilema", nu poate să nu ne pună pe gînduri. "Directorul revistei, Andrei Pleşu, mi-a telefonat şi mi-a spus că este <<foarte încurcat>> de situaţia creată de ultimul meu articol...Se pare că unul dintre redactorii revistei <<Dilema>> a avut impresia că articolul meu e legat de el şi şi-a prezentat demisia. În consecinţă, m-am hotărît să nu mai colaborez la revistă din două motive. Unul ar fi că subiectul pe care l-am tratat în articolul respectiv se referea la perioada dificilă a proletcultismului...faptul că am atacat această perioadă pare că nu e convenabil pentru echipa de la revista <<Dilema>>...Al doilea motiv este relaţia personală pe care o am cu Andrei Pleşu, o relaţie care, în momentul cînd acesta îmi telefonează şi îmi spune că e <<foarte încurcat>>, eu înţeleg încurcătura şi mă retrag" (a se vedea declaraţia smulsă telefonic d-lui Al.Papilian de către "Evenimentul zilei" şi publicată în Numărul din 14 octombrie a.c.).

Această reacţie stupidă din sînul dilematicei redacţii (în care d-l Pleşu devine tot mai neputincios) se va fi datorat nu numai articolului în cauză, ci şi, probabil, "originii nesănătoase" a romancierului nostru de la Paris (prin vinele căruia curge sîngele "gândiristului" Victor Papilian). Cert este că nu ne aflăm în faţa primului caz de acest gen petrecut la "Dilema". Cunoaştem cel puţin două cazuri relativ asemănătoare: cel al teologului Teodor Baconsky şi cel al publicistei Dora Mezdrea. D-l Zigu Ornea şi ciracii domniei-sale, majoritatea alogeni, exercită o adevărată dictatură internă atît la "Dilema" şi "Fundaţia Culturală Română", cît şi la "România literară", tăinuindu-şi fără scrupule trecutul maculat şi terfelind sistematic toate valorile noastre tradiţionale (în frunte cu Eminescu, Nae Ionescu şi Mircea Eliade, fără a fi uitaţi nici Crainic, Ţuţea, Cioran ş.a.m.d.). Pînă cînd? Păi pînă cînd oameni de calibrul d-lor Andrei Pleşu sau Nicolae Manolescu se vor decide să iasă bărbăteşte din "încurcătură", dacă nu de dragul demnităţii noastre naţionale, măcar dintr-o tresărire de orgoliu personal. Sau se tem cumva că, încercînd să ia taurul de coarne, nu vor mai rămîne ceea ce sînt? Atunci ar însemna că ne putem lua adio de la un posibil viitor ***românesc.***

Pentru cei care nu şi-au pierdut, în mizeria prezentului românesc, sensibilitatea faţă de marea cultură, semnalăm o carte de excepţie, apărută tot la "Humanitas": Francis E.Peters, ***Termenii filosofiei greceşti*** (tradusă din limba engleză de d-l Dragan Stoianovici). Preţul de 1800 de lei nu trebuie să sperie: de data aceasta merită. Lucrarea, foarte serioasă, este de o nemăsurată utilitate într-o lume în care semidoctismul înfloreşte pretutindeni, iar oamenii (chiar şi cei de cultură) se joacă adesea iresponsabil cu marile noţiuni filosofice sau teologice. Iată cum îşi motivează demersul autorul însuşi: "Este o necesitate evidentă să încercăm a ne apropia de greci printr-o mai mare fidelitate faţă de limbajul lor...din perspectiva problematică pe care o dă în vileag tratarea succesivă a unora dintre conceptele lor de bază...Prezentarea care urmează desprinde, aşadar, un număr de copaci din pădurea care cîteodată ameninţă să ne covîrşească pe toţi..." (***Prefaţa***, pp.5-6). Valoarea instrumentală a cărţii creşte prin anexarea unui "Indice romângrec"(pp.284-325). Păcat că s-a omis includerea unui "Sumar" orientativ, fie la începutul, fie la sfîrşitul volumului.

O carte de rafinament cultural, pe cît de discutabilă, pe atît de interesantă, este şi André Boulanger, ***Orfeu. Legături între orfism şi creştinism*** (trad. de d-l Dan Stanciu, Editura "Meta", Bucureşti, 1992 -Colecţia "Ouroboros"). Volumul face parte de multă vreme din bibliografia clasică a problemei (traducerea românească s-a efectuat după ediţia pariziană din 1925). Editorii români nu şi-au permis nici o notă proprie. Simpla enumerare a capitolelor este incitantă: "Originea şi începuturile orfismului", "Evoluţia orfismului", "Orfism şi iudaism", "Orfismul şi Sfîntul Pavel", "Orfismul şi gnoza", "Orfeu în arta creştină", la care se adaugă un fel de sinteză finală: "Orfism şi creştinism". Cartea lui Boulanger, se înţelege, nu trebuie creditată teologic, ci doar cultural. Altminteri ea poate deveni pricină de sminteală, mai ales într-o lume în care confuzia spirituală tinde să capete formulele celui mai aberant eclectism.

N-am apucat să ne referim pînă acum la publicaţia periodică "Învierea" (din care stau să iasă, se pare, Numerele 2 şi 3). Revista a căpătat autorizaţia legală încă din 1990, propunîndu-şi să fie (deocamdată) trimestrială. Numărul 1 (pe care-l avem în vedere aici) a apărut însă abia în 1993, la Bucureşti, sub patronajul şi cu îndrumarea "Ligii pentru Apărarea Adevărului Istoric" şi "Asociaţiei foştilor preşedinţi şi fruntaşi ai organizaţiilor studenţeşti" - răsuflaţi, vă rog! - "***libere, independente şi unitare*** din epoca autonomiei universitare 1919-1948 şi 1990" (cu greu s-ar fi putut închipui un nume mai lung de "persoană juridică"!). Deşi pe ultima pagină (272!) ni se înşiră un "Comitet de Redacţie" alcătuit din 22 de persoane, răspunderea acestui prim volum şi-o asumă în exclusivitate d-nii Şerban Milcoveanu şi Victor Macarevici. Grosul trebii pare însă să-l fi făcut d-l Dr. Şerban Milcoveanu (se schiţează unele lămuriri la paginile 8-11, în textul intitulat iniţial "Învierea", dar care, reluat pe fiecare pagină, devine, "Învierea Naţiunii în Sfîntul Exil"! Să fie vorba despre ceea ce la ***Cuprins*** trece drept "Editorial: Cum s-a decis revista"? E foarte probabil, deşi avem trei titluri diferite, iar la ***Cuprins*** nu se indică şi paginile! Volumul e plin ochi de astfel de...hai să le zicem "stîngăcii"). Paginile purtînd semnătura d-lui Milcoveanu alcătuiesc, considerate la un loc, cam o jumătate din volum (articole, scrisori, memorii, discursuri ocazionale, "mesagii", declaraţii, avertismente, note, anexe). Credem că d-l Milcoveanu este foarte încîntat de sine însuşi! Probabil tot domnia-sa se va fi ocupat şi de alegerea ***motto***-urilor, pentru care manifestă o manie deconcertantă (noi am numărat vreo 50). Toată înţelepciunea lumii antice şi moderne este convocată în picături: de la ***Mundaka-Upanişad*** pînă la Noica şi Heidegger, găsindu-se loc şi pentru drăgălaşa de George Sand...Pentru că d-l Milcoveanu e un om cult, majoritatea citatelor străine sînt date în limba de origine. La cele româneşti se mai strecoară cîte-o mică gafă (cum e cea de la p.182, unde versurile arhicunoscute ale lui Coşbuc - "Sînt suflet din sufletul neamului meu..." - sînt atribuite lui Octavian Goga!). Deviza fundamentală, reluată obsedant, este aceasta: "Naţiunea ca scop şi democraţia ca mijloc" (ceea ce nu-i rău spus).

Cine are răbdare să exploreze în acest ghiveci publicistic, în care se insinuează 7 secţiuni, poate da, pînă la urmă, şi de lucruri interesante privitoare la istoria şi doctrina Mişcării Legionare. Revista - zice d-l Milcoveanu - este "a întregii Naţiuni Române", deci - zicem noi - şi a legionarilor! Cele mai utile rămîn, pentru simpatizanţi, primele două secţiuni (alcătuind un mic catehism legionar). Rămîne de aşteptat mai mult de la Numerele viitoare (la care vor mai pune poate şi alţii umărul).

E un fapt pe care l-am mai semnalat cu strîngere de inimă: compromiţătorul diletantism al majorităţii publicaţiilor neo-legionare de la noi. Să fie oare o fatalitate crepusculară? Nădejdea rămîne aceea că generaţiile mai noi vor şti să distingă între măreţia de ieri şi ridicolul de azi.

În încheiere, o apreciere pentru emisiunea realizată de d-l Vartan Arachelian şi difuzată la TVR pe 21 octombrie a.c., avînd ca temă Mişcarea Legionară (pretextul l-a constituit apariţia la "Humanitas" a cărţii istoricului de limbă spaniolă Francisco Veiga). Alături de un vechi legionar (prestantul ing.Mircea Nicolau) şi de un simpatizant notoriu (profesorul şi scriitorul Marcel Petrişor), au mai luat parte doi istorici (d-nii I.Scurtu şi Al.Zub) şi un sociolog. Timpul afectat emisiunii n-a permis decît "punerea problemelor", simţindu-se (de către toate părţile) necesitatea unei reveniri. Emisiunea a mai cuprins şi o micro-anchetă pe străzile Capitalei, din care a reieşit "nebuloasa" (după expresia unuia dintre invitaţi) în care se mişcă problema legionară în conştiinţa publică actuală (o excepţie fericită a constituit-o unul dintre tinerii "acostaţi", în care l-am recunoscut pe regizorul Octavian Brânzei). Cert este că legionarismul rămîne o problemă ***vie*** şi că mai devreme sau mai tîrziu adevărul va ieşi întreg la iveală.

Răzvan Codrescu

NOSTRA CULPA

*Din motive şi în împrejurări pe care ar fi oţios să le înşirăm aici, Numărul pe octombrie al revistei noastre a apărut cu nenumărate erori şi omisiuni, pentru care cerem încă o dată scuze îngăduitorilor noştri cititori. Printre textele cele mai grav mutilate s-a numărat şi poezia lui NICHIFOR CRAINIC : **"Unde sînt cei care nu mai sînt?"** (p.12).*

Ceea ce am criticat de atîtea ori la alţii, ni s-a întîmplat şi nouă, dintr-o lipsă de vigilenţă de care se face responsabilă întreaga Redacţie. Textul a apărut cu versuri şchioape, cu substituiri nefericite de cuvinte, cu aberaţii ortografice şi de punctuaţie. Din respect faţă de memoria lui Nichifor Crainic şi faţă de cititorii exigenţi ai "Punctelor cardinale", revenim cu această tardivă îndreptare, republicînd mai jos textul îngrijit, în varianta pe care o considerăm optimă (nu identică, dar destul de apropiată de cea din ediţia îngrijită de d-l Nedic Lemnaru):

UNDE SÎNT CEI CARE NU MAI SÎNT ?

Întrebat-am vîntul, zburătorul
Bidiviu pe care-aleargă norul
Către-albastre margini de pămînt:
- Unde sînt cei care nu mai sînt?
"Unde sînt cei care nu mai sînt?!"...
Zis-a vîntul: "Aripile lor
Mă doboară nevăzute-n zbor".

Întrebat-am luminoasa ciocîrlie,
Candelă ce leagănă-n tărie
Untdelemnul cîntecului sfînt:
- Unde sînt cei care nu mai sînt?
"Unde sînt cei care nu mai sînt?!"...
Zis-a ciocîrlia: "S-au ascuns
În lumina Celui Nepătruns".

Întrebat-am bufniţa cu ochiul sferic,
Oarba care vede-n întuneric
Tainele neprinse de cuvînt:
- Unde sînt cei care nu mai sînt?
"Unde sînt cei care nu mai sînt?!"...
Zise bufniţa: "Cînd va cădea
Marele-ntuneric, vei vedea".

NOTA BENE

- Găsim necesar să facem două scurte observaţii. Prima se referă la ortografie (să reamintim, în treacăt, că iniţial poezia a fost concepută **mental** şi a circulat **oral** în temniţa de la Aiud). Forma verbală "sînt", intrînd în rimă cu "pămînt", "sfînt", "cuvînt", dovedeşte că pronunţarea ei reală este cu **î**, iar nu cu **u**. Spre a se sublinia corectitudinea rimei, unii au evitat grafia "sunt"; scriind celelalte cuvinte cu **â**, au adoptat aceeaşi grafie, în mod forţat, şi pentru forma verbală în cauză, de unde a rezultat straniul "sânt". Dar dacă "sunt" se mai poate motiva (deşi se pare că forma românească provine nu din indicativul latinesc **sunt**, ci din conjunctivul latinesc **sint**, extins în latina populară), forma "sânt" n-are nici un temei, contravenind şi grafiei antebelice şi celei impuse în 1953. Toate aceste nepotriviri şi arbitrarietăţi se rezolvă simplu şi firesc tocmai prin ortografia cu **î**, care, chiar, dacă a fost adoptată sub comunişti, este totuşi cea optimă (astfel "sînt" se armonizează firesc - nu doar sonor, ci şi grafic - cu "pămînt", "sfînt" şi "cuvînt", fără a mai da cuiva bătaie de cap).

Situaţia discutată mai sus se regăseşte frecvent în poezia românească şi poate constitui un argument în plus pentru păstrarea ortografiei cu **î**, care este cea mai firească, simplă şi unitară (respectînd întru totul şi **principiul fonetic**, adică principiul de bază al ortografiei limbii române moderne).

A doua observaţie se adresează celor ce continuă să susţină că forma corectă a versului-refren al poeziei de mai sus ar fi: "Unde sînt **cei ce** nu mai sînt?" (versul a apărut în apărut în această formă în mai multe publicaţii din ţară şi din străinătate). Ar fi oarecum ridicol să ne apucăm să ţinem aici o lecţie de prozodie. Le-am spune doar atît: există oameni fără ureche muzicală şi există şi oameni fără ureche "poetică". Noi facem parte din prima categorie (şi de aceea nu ne referim niciodată la muzică). Dumnealor fac parte din a doua categorie (şi de aceea ar fi bine să nu se refere niciodată la poezie). **(R.C.)**

În luptă cu uitarea...

Pe data de 30 octombrie 1993, la Timişoara, s-a ţinut, în sala fostei cantine studenţeşti a Politehnicii, Simpozionul "Arc peste generaţii" prilejuit de aniversarea a 37 de ani de la mişcările studenţeşti anticomuniste din 30 octombrie 1956. O festivitate de mare rezonanţă în intenţie, dar din păcate cu slabe ecouri în publicul timişorean. Sala a fost plină în primele ore, pentru ca apoi tineretul universitar actual s-o părăsească treptat, nemulţumit de lungimea discursurilor şi de elogierea prea bombastică a respectivelor evenimente. Dezinteres? Plictis? Saţietate? Oricum impresia generală n-a fost prea îmbucurătoare.

Şi totuşi eforturi s-au depus din toate punctele de vedere. Deschiderea lucrărilor a făcut-o primarul Timişoarei, care a salutat binevoitor manifestarea, aceeaşi bunăvoinţă (cel puţin formală) arătând-o şi universitarii timişoreni. Decebal Anastasescu, Cezar Zugrav şi Septimiu Mircea Friş au vorbit despre "Formele de organizare şi luptă ale tineretului şcolar şi universitar în primii ani ai instaurării regimului comunist: 1945-1947". Teofil Botlung, Marcel Cazacu şi Viorel Gheorghiţă au descris apoi, cu lux de amănunte, "Formele de luptă ale elevilor şi studenţilor din perioada represiunii în masă: 1948-1953", insistând şi asupra categoriilor politice implicate (legionari-FDC, tineret ţărănist sau liberal, dar şi apartinici). Au mai ţinut cuvântări: Caius Muţiu, Aurel Baghiu, Valentin Rusu, Octavian Vulpe şi Gheorghe Păcuraru, participanţi şi organizatori ai faptelor soldate după aceea cu grele şi îndelungi osânde. Alţi participanţi la acele evenimente (Gh.Pop, R.Taşcă, T.Ciomocoş, I.Mihalca, I.Suru, A.Terbea, M.Boldea, A.Chirculescu sau Monica Cernescu) au dat şi ei un deosebit colorit evocării, prin relatări în care s-au amestecat şi hazul şi tristeţea. N-au lipsit nici "aprecierile" domnului T.Stanca cu privire la atitudinea Partidului Comunist Român, situat atunci în fruntea acţiunii de reprimare a mişcărilor studenţeşti, nici atestarea acestor fapte cu destul de văditoare documente. Cât şi cum a fost coroborată această "mişcare" a timişorenilor cu celelalte mişcări studenţeşti (din Cluj şi Bucureşti), au spus-o oaspeţii din Capitală: Filip Pavel, Marcel Petrişor şi Mihai Grama. Însă la "Cuvântul generaţiei tinere", în sală ecoul a fost o enigmatică...tăcere. Totul s-a încheiat printr-un dialog cu reprezentanţii mass-media (ecourile în presă s-au dovedit minime).

Gândindu-mă şi la Simpozionul timişorean, dar şi la frământările din A.F.D.P.R. şi din întreaga noastră opoziţie îmi vine în minte mesajul testamentar (comunicat de Octavian A.Rădulescu) al răposatului dr. Vasile Noveanu: *" Lăsaţi orgoliile! Lăsaţi ambiţiile! Lăsaţi meschinăria! Uniţi-vă! Lupta continuă!"*

Marcel Petrişor

Aducem la cunoştinţă cititorilor noştri, cu un nou apel la înţelegerea de care au dat dovadă în atâtea rânduri, că exorbitanta scumpire generală din ultima vreme ne-a obligat la fixarea unui nou preţ al revistei: **150 lei**. Acest preţ rămâne valabil până la 1 ianuarie 1994. Cei deja abonaţi până la sfârşitul lui 1993 vor continua să primească revista, fără obligaţii suplimentare. Din ianuarie 1994 costul revistei va fi de 200 de lei. Din pricina instabilităţii preţurilor, de care am fost serios afectaţi în 1993, abonamentele pentru anul 1994 vor fi făcute doar **trimestrial**. Un abonament în ţară pe trimestrul I se ridică la 750 de lei (fiind incluse şi taxele de expediţie).

Pentru abonaţii din străinătate condiţiile rămân neschimbate. Aceştia pot contracta abonamente **anuale**, la preţul de 30 de $ sau 50 DM (în care se includ, de asemenea, taxele de expediţie tot mai costisitoare în ultima perioadă). Virarea sumelor se poate face la Banca "Renaşterea Creditului Românesc"-**Credit Bank**, Sibiu, 2400, România, în conturile **402007014716** (pentru $) şi **402007014710** (pentru DM). Îi rugăm pe toţi cei doritori să se aboneze pentru 1994, să facă efortul de a trimite sumele corespunzătoare ***până la sfârşitul anului în curs***, spre a ne ajuta să depăşim noul moment nefavorabil prin care trecem (mai ales din pricina dificultăţilor de procurare şi achitare a hârtiei al cărei preţ a ajuns la circa 1 milion de lei tona).

REDACTIA

Îi rugăm încă odată pe cei care ne trimit materiale spre publicare să nu ne ia în nume de rău faptul că nu le putem include întotdeauna imediat şi-n întregime, din motivele pe care le-am prezentat în Numărul pe august-septembrie. Pe lângă selecţia valorică, sunt probleme legate de spaţiul şi periodicitatea apariţiei noastre. Nefiind o revistă literară, mai ales publicarea poeziilor, primite în cantitate mare, nu se poate realiza decât selectiv şi eşalonat, uneori la mai multe luni de la primirea manuscriselor.

Reamintim că nu putem lua în consideraţie manuscrisele nedactilografiate şi nici pe cele dactilografiate necorespunzător. De asemenea întinderea materialelor să nu depăşească 5 pagini dactilografiate la două rânduri.

REDACTIA

ERATĂ

Ne cerem scuze pentru greşeala de culegere care a denaturat grav sensul unei fraze din Numărul trecut. Astfel, în cap."Energiile necreate" (p.8, col.3, primul alineat)din **Cursul de religie**, în loc de ***Uneori Sf.Grigorie Palama vorbea despre <<dumnezeirea de jos>>(desemnînd prin aceasta pe Dumnezeu în fiinţa Sa)*** se va citi: ***Uneori Sf.Grigorie Palama vorbea despre <<dumnezeirea de jos>>(desemnînd prin aceasta pe Dumnezeu în lucrarea Sa) şi<<dumnezeirea de sus>>(desemnîndu-L pe Dumnezeu în fiinţa Sa).***

Îi rugăm pe cititori să opereze cuvenita îndreptare. (V.A.M)

EDITURA "PUNCTE CARDINALE"
B. R. D. Sucursala SIBIU
Cont nr. 4072996517509

Colegiul redacţional: Gabriel CONSTANTINESCU redactor şef, Demostene ANDRONESCU, Marcel PETRIŞOR, Răzvan CODRESCU, Constantin IORGULESCU, Ioan NISTOR Secretar de redacţie
2400 SIBIU

"PUNCTE CARDINALE"

un ochi rîde, altul plînge ...

O gogoriță la ordinea zilei

Neinvățînd parcă nimic din tristele experiențe ale trecutului, noi insistăm în continuare, într-un conjunctural consens național, să ne întemeiem viitorul pe **impostură**. Cultul "formei fără fond", deconspirat mai întîi de către junimiști, se dovedește a nu fi doar un aspect istoric al acelei epoci relativ îndepărtate, **ci o constantă** a vieții noastre naționale. Românul nu pare să se simtă bine decît dacă **amăgește și se amăgește**; pentru el valoarea principală a existenței se arată a fi..."praful aruncat în ochi"! S-ar zice că nu sîntem nici astăzi dispuși să ieșim din vechiul conflict caragialesc dintre "esență" și "aparență" sau, altfel spus, dintre realitate și (auto)mistificare. "A salva aparențele" - iată expresia sintetică a "filozofiei" curente a lumii românești!

Pe acest fond s-a petrecut, în toamna aceasta, și mult trîmbițata noastră "integrare europeană". Nimeni nu mai pare să dea importanța condițiilor dificile și penibile în care am fost admiși în Consiliul Europei, nici indiferenței cu care acest fapt a fost receptat în Occident (și pe care au putut-o resimți din plin mesagerii noștri plimbați pe Dunăre). Și asta pentru că pe cei mai mulți dintre noi nu ne-a preocupat și nu ne preocupă dacă **sîntem europeni** cu adevărat, ci doar dacă **sîntem recunoscuți** ca atare (este simptomatică și satisfacția unor "șmecherași" politici de pe la noi cu privire la așa-numita "păcăleală" pe care le-am fi tras-o occidentalilor!).

Pe lîngă jalnica mentalitate pe care o vădesc asemenea atitudini, se mai scapă din vedere ceva: anume că există o diferență fundamentală între "a intra" și "a fi admis". Noi nu am intrat propriu-zis în Europa, ca rezultat indiscutabil al eforturilor și meritelor acumulate, ci doar "am fost primiți", fără nici un fel de entuziasm, în circumstanțe care echivalează cu accesul...pe ușa din dos.

Judecînd în absolut, Consiliul Europei ar fi avut toate motivele să ne refuze. **Interesul** conjunctural al organismului european a fost însă mai degrabă să ne admită decît să ne respingă. Totul se explică prin acest "interes", iar nu prin eventualele noastre virtuți europene (în care sînt semne că Occidentul nici nu e dispus să creadă cu adevărat). Să nu ne mai îmbătăm cu apă rece: am ajuns acolo în cea mai exactă postură de pomanagii, iar nu în calitate de europeni autentici! Și nu am păcălit pe nimeni, cum cred politrucii; tindem să ne păcălim doar pe noi înșine. .Că va fi existat la mijloc și ceva șiretenie sau minciună ("șmecherie", mai pe românește)? Se poate. Nu asta a fost însă cheia cu care am deschis ușa Europei. Mai degrabă Europa ne-a crăpat-o puțintel, lăsîndu -ne **să ne furișăm** înăuntru. De o dragoste matrimonială între noi și ea nu poate fi deocamdată vorba; cel mult ne putem gîndi la o defulare extraconjugală, de tipul "Hai, mîndro, pitiș, pitiș!"...

Cum arată presupusul nostru "europenism"? Să încercăm o schiță sumară. Ocupăm locul 77 (pe 78 se află Albania!) în statisticile oficiale internaționale privitoare la condițiile de trai; țiganii revărsați prin Europa au speriat o lume întreagă și au creat, vrînd-nevrînd, imaginea-tip a "românului" contemporan; recent, în vilele lui Ceaușescu de la Snagov, unde se aflaseră cazați pentru cîteva ceasuri, fotbaliștii belgieni au fost goniți de ploșnițe și gîndaci; Bucureștiul, pe vremuri "micul Paris", arată astăzi ca o groapă de gunoi; drumurile țării sînt aproape impracticabile pentru exigențele occidentale; soarta handicapaților din România continuă să indigneze străinătatea; la numărul de avorturi am doborît toate recordurile internaționale; inflația este în creștere galopantă (atingînd cea mai mare rată din țările-satelit ale fostei Uniuni Sovietice); la capitolul corupție - de sus pînă jos - nu ne întrece nimeni (guvernanților noștri nu le-a mai rămas decît să-și vîndă mamele și tații); delincvența devine tot mai "epică"; "mitocănia" este la ea acasă; vechile structuri birocratice mai frînează încă asanarea în mai toate domeniile; "vidul legislativ" n-a fost umplut decît pe jumătate; președintele țării este un comunist iremediabil (și probabil cel mai compromis om politic din Europa contemporană); parlamentarii noștri nu sînt, în majoritatea lor covîrșitoare, decît niște analfabeți puși pe căpătuială; premierul Văcăroiu ar crea un sentiment de rușine și în fruntea unei primării comunale; miniștrii umblă prin birouri, beți și în chiloți, să-și violeze subalternele; partidele cele mai populare rămîn cele neocomuniste, iar puterile în Stat n-au ajuns, după 4 ani, decît la o separație "originală", drept care, bunăoară, la noi toate grevele sînt declarate în mod invariabil "ilegale", vechii torționari ne sfidează la televizor, "teroriștii" din decembrie s-au volatilizat, "Caritasul" falimentează liniștit economia națională, vadimii umblă liberi pe stradă și cu "garda de corp" prin Parlament ș.a.m.d.

În asemenea condiții, exaltarea "integrării europene" nu este doar o indecență publică, ci de-a dreptul o nerozie și o abjecție, cu atît mai mult cu cît vine dinspre actuala Putere (ce-ar vrea să-și facă din asta un capital politic de perspectivă). demagogia iresponsabilă a prezentului amenință viitorul românesc mai mult decît "greaua moștenire" a trecutului. De aceea s-ar cuveni ca de-acum să forțăm "europenizarea" **și în fond,** nu doar **în formă**; ar fi singura noastră șansă istorică împotriva "neantului valah"...

Între prostie și ignoranță

Atingînd în Numărul trecut problema proștilor și a prostiei, am lezat din nou comoditățile și susceptibilitățile unora...Ne-ar fi oare mai de folos să credem, prin consens tacit, că sîntem..."**deștepți**, dar mulți"? Unii așa par să gîndească. Oricum, ni s-a sugerat că nu prostia, ci **ticăloșia** constituie marele nostru handicap actual. E un punct de vedere. Noi am fi mai degrabă ispitiți să spunem că în lumea românească de azi **ticăloșia** reprezintă, într-adevăr, singura însușire care poate concura prostia...

Cert este că prostia, ca și ticăloșia, nu este cu tot dinadinsul o caracteristică a "mulțimii", ci deseori se întîmplă să apară și pe la "case mari". Ba chiar una dintre formele prostiei, anume ignoranța, se lăfăie la noi prin locurile cele mai simandicoase...

Vom evita banalitatea exemplificărilor din viața politică (mai mult sau mai puțin televizată). Două exemple din lumea noastră "culturală" ar putea fi chiar mai convingătoare.

Așa bunăoară, la sfîrșitul slujbei oficiate în Dealul Patriarhiei pentru răposatul Părinte Dumitru Stăniloae, au urmat un șir de discursuri convenționale; după ce o față bisericească (Pr.Prof.Dumitru Radu) a reușit să ne aducă aminte, prin gesturi și vorbire, de versurile lui Eminescu ("Or să vie pe-a ta urmă în convoi de-nmormîntare/ Splendid - ca o ironie, cu priviri nepăsătoare.../ Iar deasupra tuturora va vorbi vreun mititel,/ Nu slăvindu-te pe tine...lustruindu-se pe el/ Sub a numelui tău umbră..."), a venit la cuvînt, din partea conducerii Academiei Române, d-l Alexandru Surdu (specialist în filozofie). Domnia-sa a început cu următoarea gafă de proporții (mediatizată ulterior și în revista "Literatorul"): "Prin **trecerea în neființă** a Părintelui Dumitru Stăniloae"...Sărman membru răposat al Academiei! Sărman dascăl al Învierii! S-a găsit un mărunțel delegat academic să-l trimită în neant ("neființă"!) pe cel mai mare teolog ortodox al românilor! Noi nu știm care sînt convingerile filozofice intime ale d-lui Surdu, nici dacă numele stă sau nu degeaba pe dumnealui, dar a folosi o asemenea sintagmă profanatoare, tocmai după oficierea slujbei religioase, denotă una din două: fie ignoranță, fie nesimțire. Nici una, nici cealaltă nu prea cadrează cu un academician...

Zadarnic repetă public Părintele Constantin Galeriu, cu toate ocaziile, că expresia aceasta (ca și o alta, la fel de abuziv întrebuințată: "loc de veci") are un caracter total **anticreștin,** zadarnic a semnalat faptul Televiziunii și întregii prese centrale; noi părem incapabili să renunțăm, mai ales în împrejurările oficiale, la "limba de lemn" a ateismului contemporan! Desigur, nu-i poți determina pe toți oamenii să creadă și să mărturisească deopotrivă că Hristos "a biruit moartea", că creștinismul este religia învierii și a vieții veșnice, că Dumnezeu n-a adus lucrurile în ființă pentru ca să aibă apoi ce să treacă în ne-ființă! Dar se poate pretinde, măcar de la cei mai răsăriți, o minimă doză de bun-simț, mai ales cînd se pretind creștini sau iau parte la evenimente creștine.

Cel de-al doilea exemplu este pescuit dintre numeroasele pe care ni le mediatizează Televiziunea Română. Vreme de mai multe săptămîni a fost anunțat, cu oarecare frecvență, un eveniment cultural ce între timp s-a consumat la Tîrgoviște: așa-zisa "Sărbătoare a muzicii românești" (a 26-a ediție), botezată nefericit "Crizantema de Aur" (!). Nu știm cînd și de unde a pornit o asemenea propunere incultă. Mai grav este faptul că ea a fost acceptată și colportată atîta vreme, fără ca nimeni să-i amendeze inepția. Ceea ce înseamnă că ignoranța (incultura) a devenit la noi, chiar în mediile pretins "culturale", un fenomen generalizat.

Cuvîntul "crizantemă" (ajuns în română probabil prin franțuzescul **chrysanthéme**) denumește o plantă ornamentală din familia compozeelor (**Chrysanthemum indicum**, cu denumirea științifică latinească). Cuvîntul vine însă, la origine, din limba greacă (**chrysanthemon**), unde înseamnă tocmai "floare de aur" (compus din **chrysos**, "aur" și **anthos,** "floare"). Ignoranța românească a ținut însă să-l mai aurească o dată!.

După 76 de ani

Evenimentele petrecute la Moscova în această toamnă, la 76 de ani de la Revoluția bolșevică din octombrie, par să reprezinte sfîrșitul istoric al comunismului. Este actul final al procesului inițiat pe la jumătatea anilor '80 de controversatul Mihail Gorbaciov. Totul a decurs în etape, după un scenariu destul de transparent, pus la cale și susținut din afara Uniunii Sovietice. Clocit de iudeo-masonerie, cu complicitatea mascată a marilor puteri occidentale, comunismul se prăbușește tot printr-o manevră de origine masonică și occidentală. Încă din anii '50 devenise limpede că el își îndeplinise "misiunea istorică" (distrugerea structurilor tradiționale, politice și religioase, ale celor mai conservatoare zone ale lumii, dar și folosirea colosului sovietic împotriva celui german). Tot pe atunci comunismul începuse să devină din ce în ce mai incomod și mai greu de controlat, ridicîndu-se amenințător chiar împotriva forțelor care-l generaseră (și mai ales împotriva intereselor evreiești). Așa-numitul "război rece", întins pe cîteva decenii, a luat sfîrșit prin opera aparent paradoxală a lui Gorbaciov: primul șef de Stat din lume care își distruge propriul imperiu! E limpede că Gorbaciov a fost "unealtă" a Ocultei internaționale și nu e de mirare că, pe măsura creșterii prestigiului său în Occident, popularitatea sa în Rusia a scăzut îngrijorător. Pentru a preveni o posibilă evoluție nedorită a lucrurilor înainte de momentul optim al loviturii finale, Elțîn a fost propulsat în locul lui Gorbaciov, prin "puciul" din 1991, cu atragerea în cursă a elementelor conservatoare. În această toamnă, Boris Elțîn, după o luptă politică de încă doi ani cu nostalgicii regimului comunist, luîndu-și și măsura de precauție a confirmării sale printr-un referendum, a pornit atacul decisiv. Dacă n-ar fi fost destul de sigur pe poziția sa, n-ar fi făcut-o. Și-a asigurat însă atît un liniștitor sprijin intern (inclusiv din partea armatei), cît și, în întregime, pe cel extern. Pe acest fond, conservatorilor le-a fost întinsă o nouă cursă, în care cuplul Ruțkoi-Hasbulatov s-a lăsat cu destulă naivitate tîrît, alături de o mînă de acoliți, ceea ce a constituit paravanul unui "război civil" în miniatură (dubios limitat la spațiul moscovit), foarte asemănător cu scenariul românesc din '89 (și de data aceasta "teroriștii" s-au volatilizat, numărul morților a rămas incert, iar Elțîn a făcut figură de "salvator" al Statului și al democrației). Rămășițele comuniste au fost ajutate să se sinucidă politic și moral. Desigur, ar mai putea apărea tulburări izolate, iar imperialismul rus își va căuta probabil a nouă formă de exprimare istorică. Deocamdată, prin obediența masonică a lui Boris Elțîn (care s-a și lăsat fotografiat în costumația respectivă) și prin colapsul economic fără precedent (ce nu poate fi depășit fără sprijinul Occidentului și al finanței evreiești), Rusia se află "sub control". Viitorul, oricît de contorsionat ar putea să ajungă, nu va mai fi unul marxist; "Golemul" roșu a ieșit din istorie.

Asta nu înseamnă că Rusia nu rămîne o forță și o primejdie și că noi am putea dormi liniștiți. Vorba lui Aron Cotruș: "Peste prăpăstii de potrivnicie/ eu te slăvesc, năprasnică Rusie,/ pentru că nu dormi,/ pentru că ne pîndești/ cu ochi tîlhărești/ și enormi/ și nu ne lași să ne-odihnim,/ în picioare să putrezim/ lîngă tine, ca-ntr-un țintirim"...Rusia pare hărăzită și pe mai departe să funcționeze ca posibil jandarm al Estului și mai ales al Germaniei reunificate. Dar e un rol pe care, temporar, nu-l mai poate juca pe cont propriu, ci doar în solda iudeo-americană. Din perspectiva Ocultei, această stare de lucruri înseamnă un fel de "Golemul a murit. Trăiască Golemul!"...

V.A.M.